

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI**

QARSHI DAVLAT UNIVERSITETI

MILLIY G'OYA, HUQUQ VA MA'NAVIYAT ASOSLARI KAFEDRASI

«Tasdiqlayman»

O`quv ishlari bo`yicha

«__» _____ 200 y.

«Tasdiqlayman»

O`quv bo`limi boshlig`i

«__» _____ 200 y.

**“MA‘NAVIYAT ASOSLARI VA DINSHUNOSLIK FANIDAN
ISHCHI
D A S T U R I.**

Ushbu ishchi dastur Milliy g`oya, huquq va ma'naviyat asoslari kafedrasining № «\_\_\_\_» «\_\_\_\_» «\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ yildagi yig`ilishida muhokama etilgan va tasdiqlangan, va Pedagogika psixologiya fakul`tetining ilmiy uslubiy kengashining № «\_\_\_\_» «\_\_\_\_» «\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ yildagi yig`ilishida muhokama etilib o`quv jarayonida foydalanishga tavsiya etilgan.

“Tasdiqlayman”

Fakultet dekani

“_____” _____ 200 y.

“Tasdiqlayman”

**Milliy g`oya, huquq va ma'naviyat
asoslari kafedrasining mudiri**

“_____” _____ 200 y.

O`z. R. OO`MTV ning 2004 yil 17 avgust namunaviy dasturi asosida tuzilgan.

Ishlab chiquvchilar:

prof.I. Xudoyberdiev F.f. n. M. Rajabov

**«Maʼnaviyat asoslari va dinshunoslik» fanidan reyting tizimi
asosida talabalar bilimini baholash meʼyorlari.**

Fan oʻtiladigan kurs – II

Oʻtiladigan soat hajmi – 50

Oʻtiladigan semestr –3

Maʼruzalar soati – 24

Amaliy mashgʻulotlar soati – 26

Qoʻyiladigan maksimal ball – 100% hisobidan

Saralash ball – 55 % hisobidan

Oraliq baholash uchun ball – 35

Joriy baholash uchun ball –50

Yakuniy baholash uchun ball – 15

Koʻrsatilgan ball hisobidan

« 5 » baho uchun ball - 86 - 100

« 4 » baho uchun ball – 71 - 85

« 3 » baho uchun ball – 55 – 70

«2» baho uchun ball – 0 - 54

«MA'NAVIYAT ASOSLARI» kursi bo'yicha ma'ruza va amaliy mashg'ulotlar jarayonida amalga oshiriladigan reyting ballarining texnologik xaritasi.

№	M a v z u l a r	Ma'ruza
	Birinchi bob. Ma'naviyat asoslari predmeti, rivojlanish qonunlari, tushunchalari va jamiyat taraqqiyotida tutgan o'rni.	
1	I.Karimovning milliy – ma'naviy tiklanish konsepsiyasi va uning milliy mustaqillikni mustahkamlashdagi ahamiyati.	1
2	«Ma'naviyat asoslari» fanining predmeti. Ma'naviyat tushunchasi va uning mohiyati.	1
3	Ma'naviyat va iqtisodiyot. Ularning o'zaro bog'liqligi. Ma'naviyat, siyosat, huquq, ularning jamiyat hayotidagi o'rni.	2
4	Qadimgi Markaziy Osiyo ma'naviyatining shakllanish jarayonlari.	2
5	Islom dinida ma'naviyat va inson qiyofasining talqini.	1
6	Amir Temur va temuriylar davri ma'naviyati.	1
7	Mustamlakachilik va qaramlik sharoitida ma'naviyat. Jadidchilarning ma'rifatparvarlik harakati va uning ma'naviyatda tutgan o'rni.	2
8	Ma'naviy barkamol inson tushunchasi, uning sharqona ta'rifi. I.Karimov asarlarida barkamol insonni tarbiyalash g'oyalari. Ma'naviylik mezonlari.	1
9	Milliy o'zlikni anglash va uni mustahkamlash. Huquqiy savodxonlik, qonunga itoatkorlik ma'naviy barkamollik mezonlari.	1
	Jami:	12
№	Amaliy mashg'ulotlar mavzular	Amaliy
1	I.A.Karimov ma'naviyat va ma'naviy qadriyatlar to'g'risida	2
2	Ma'naviyatning tarkibiy qismlari, o'zaro munosabatlari va rivojlanish xususiyatlari.	2
3	Zardo'shtiylikda inson ma'naviyat masalasining qo'yilishi.	2
4	Islom manbalarida ma'naviyat masalasining yoritilishi.	2
5	Markaziy Osiyo falsafiy tafakkurida ma'naviyat masalasi.	2
6	Mustamlakachilik sharoitida milliy ma'naviy taraqqiyotdagi ziddiyatlar.	
7	Ma'naviylik mezonlari.	2
	Jami:	12

« Ma'naviyat asoslari » fani bo'yicha ishchi

D A S T U R.

(18 soat)

1-mavzu: I.Karimovning milliy – ma'naviy tiklanish konsepsiyasi va uning milliy mustaqillikni mustahkamlashdagi ahamiyati.

(1 soat)

Reja:

1. Islom Karimovning milliy - ma'naviy tiklanish konsepsiyasi.
2. Karimovning ma'naviyat tushunchasiga bergan ta'rifi.
3. Milliy ma'naviyatimizni tiklash va rivojlantirishda I.Karimovning xizmatlari.

Islom Karimovning milliy - ma'naviy tiklanish tushunchasining tahlili. Uning O'zbekistonni yangilash va rivojlantirishning yo'li: - umuminsoniy qadriyatlarga sodiqliq; xalqimizning madaniy merosini mustahkamlash va rivojlantirish; insonning o'z imkoniyatlarini erkin namoyon qilish; vatanparvarlik kabi negizlarga asoslanishi to'g'risidagi konsepsiyasi ma'naviy tiklanishimizning nazariy – metodologik asosi ekanligi.

Islom Karimovning ma'naviyat tushunchasiga ta'rifi va uning ma'naviyatni odamni ruhan poklanishiga, qalban ulg'ayishiga chorlaydigan, inson ichki dunyosini, irodasini baquuvvat, imon e'tiqodini butun qiladigan, vijdonini uyg'otadigan kuch ekanligi haqidagi fikri. Islom Karimovning xalqning ma'naviyati va madaniyati, uning haqiqiy tarixi va o'ziga xosligi qayta shakllanayotganligi, jamiyatimizni yangilash va taraqqiy ettirish yo'lidan muvoffaqiyatli ravishda olg'a siljيتishdagi hal qiluvchi va belgilovchi ahamiyatga ega ekanligi tug'risidagi g'oyasi va uning milliy tiklanishidagi tutgan o'rni.

Islom Karimovning milliy g'oya va milliy mafkura kontsepsiyasi va u tomonidan ma'naviyatni tiklash va yuksaltirishga mamlakatda amalga oshirilayotgan barcha islohotlar tizimida ustuvor vazifa sifatida qaralishi va uning sabablari.

Mustaqillik yillarida milliy ma'naviyatni tiklash va rivojlantirishda Islom Karimovning xizmatlari.

Адабиётлар:

1. Karimov.I.A. «O'zbekistonning o'z istiqloli va taraqqiyot yo'li»-O'zbekiston Buyuk kelajak sari,Toshkent,O'zbekiston 1998yil.
2. Karimov I.A O'zbekiston: milliy istiqlo,l,iqtisod, siyosat, mafkura. Toshkent 1993 y.
3. Karimov I .A.Amir Temur–faxrimiz, g'ururimiz.Toshkent: O'zbekiston,1996 yil.
4. Karimov I.A.Barkamol avlod – «O'zbekiston taraqqiyotining poydevori» Toshkent O'zbekiston 1997 yil
5. Karimov I.A O'zbekiston XXI asr bo'sag'asida: xavfsizlikka tahdid, barqarorlik shartlari va taraqqiyot kafolatlari» Toshkent,O'zbekiston 1997y
6. Karimov I.A Tarixiy xotirasiz kelajak yo'q.Toshkent.O'zbekiston 1998y.
7. Karimov I.A O'z kelajagimizni o'z qo'limiz bilan qurmoqdamiz.(Turkiston gazetasining muxbirining savollariga javoblar) Xalq so'zi, 3-fevral 1999 yil
8. Karimov I.A. Olloh qalbimizda, yuragimizda.(«Turkiston press» axborot agentligi muxbirining savollariga javoblari) Xalq so'zi 6-mart,1999yil.
9. Karimov I.A. O'zbekiston XXI asrga intilmoqda. Toshkent; O'zbekiston 1999y.
10. Karimov I.A. «Ozod va obod Vatan, erkin va farovon hayot pirovard maqsadimiz»-T., «O'zbekiston» 2000 yil.
11. Xotira chirog'i o'chmaydi.Prezident I.A Karimovning xotira va qadrlash kuniga bag'ishlangan tantanali marosimdagi so'zi. Xalq so'zi,11may 1999 yil.
12. Karimov I.A. Milliy mafkura –kelajak poydevori.-Xalq so'zi,7-aprel.2000yil.
13. Karimov I.A Milliy istiqlo,l mafkurasi – xalq e'tiqodi va buyuk kelajakka ishonchdir.Toshkent O'zbekiston,2000 yil.
14. Prezident I.A.Karimovning Mustaqilligimizning o'n uch yilligi marosimiga bag'ishlangan tantanali yig'ilishda so'zlagan ma'ruzasi va O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining XV sessiyasida hamda xalqaro ommaviy axborot vositalari muxbirlarining savollariga bergan javoblari.
15. Karimov I.A.«Vatanimizning tinchligi va xavfsizligi o'z kuch-qudratimizga, xalqimizning hamjihatligi va bukilmas irodasiga bog'liq» ikkinchi chaqiriq O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining o'n to'rtinchi sessiyasidagi nutqi. Toshkent. O'zbekiston-2004 yil.
16. «Milliy istiqlo,l g'oyasi: asosiy tushuncha va tamoyillar» T.2000yil
17. Jayxun sohilidagi boqiy shahar.I.Karimovning Termiz shahrining 2500 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi nutqi. «Xalq so'zi» gazetasi. 2001 yil 3 aprel.
18. Karimov I. A Oliy majlisning qo'shma yg'ilishida so'zlagan nutqi “ Halq so'zi” gazetasi 2007 yil .

19. Uluug'lari e'zozlangan yurt zavol ko'rmagay. I.Karimovning Navoiy shahrida A.Navoiy yodgorlik majmuasining ochilishiga bag'ishlangan tantanali marosimda so'zlagan nutqi. «O'zbekiston adabiyoti va san'ati» gazetasi 2001 yil 25 avgust.
20. Milliy teatrimiz iftixorimiz I.Karimovning Toshkent shahrida Akademik drama teatri yangi binosining ochilish marosimida so'zlagan nutqi. «Xalq so'zi» gazetasi 2001 yil 31 avgust.
21. I.Karimov. O'zbekiston demokratik taraqqiyotning yangi bosqichida. T. O'zbekiston. 2005 yil.
- 24 I.Karimov. O'zbek xalqi hech qachon, hech kimga qaram bo'lmaydi. T. O'zbekiston 2005 yil.
25. Xalq ishonchini oqlash oliy ma'suliyat. I. Karimovning Oliy Majlis senati kengashi majlisida so'zlagan nutqi. O'zbekiston ovozi gazetasi. 2005 yil 23 avgust.
26. I.Karimovning «SHarq taronalari» 5-xalqaro musiqa festivalining tantanali ochilish marosimidagi nutqi. O'zbekiston ovozi gazetasi. 2005 yil 28 avgust.
27. I.Karimov. Ozod xalqning ulug' bayrami. I.Karimovning O'zbekiston Respublikasi Mustaqilligining 14 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi so'zi. Xalq so'zi gazetasi. 2005 yil 1-sentyabr.
28. I.Karimovning O'zbekiston Respublikasi Mustaqilligining 15 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi nutqi. O'zbekiston ovozi gazetasi. 2006 yil 1-sentyabr.
29. E.Umarov, M.Abdullaev. Ma'naviyat asoslari. T. Sharq 2005 yil

«Ma'naviyat asoslari» fanining predmeti. Ma'naviyat tushunchasi va uning mohiyati.

(1 soat)

Reja:

1. «Ma'naviyat asoslari» fanining predmeti va uni o'qitishning hayotiy zaruratga aylanganligi.
2. «Ma'naviyat» tushunchasi, uning mohiyati va ijtimoiy vazifalari.

«Ma'naviyat asoslari» fanining predmeti va uning boshqa ijtimoiy-gumanitar fanlar predmetiga nisbatan keng ko'lamligi (Masalan «Falsafa, etika»). uni yosh avlodga o'qitishning hayotiy zaruratga aylanganligi. Insonning ichki aqliy va hissiyot dunyosi, tashqi yaratuvchilik faoliyatiga oid barcha hodisalar hamda mavzularning «Ma'naviyat asoslari» fanining ob'ekti ekanligi.

Ma'naviyat asoslari fanining kategoriyalari.

Ma'naviyat tushunchasi va uning mohiyati. Ma'naviyat atamasining lug'aviy ma'nosi. Ma'naviyat tushunchasining kelib chiqishi.

E'tiqod va ma'naviyat. Ma'naviyat va ma'naviy muhit tushunchalarining o'zaro bog'liqligi. Ma'naviyat va madaniyat. Ma'naviyatning ijtimoiy vazifalari.

Meros, madaniy meros va ma'naviy meros tushunchalari. Ma'naviy meros ildizlarining mustahkamligi- milliy taraqqiyotning muhim omili ekanligi.

Qadriyat tushunchasi. Milliy, diniy, mintaqaviy va umuminsoniy qadriyatlar va ularning o'zaro munosabatlari. Ma'naviyat va ma'rifat, ularning o'zaro aloqasi. Inson, millat va jamiyat ma'naviy taraqqiyotida ma'rifatning o'rni.

Adabiyotlar:

1. I.A.Karimov O'zbekistonning siyosiy –ijtimoiy va iqtisodiy istiqbolining asosiy tamoyillari.T.O'zbekiston 1995 yil.
2. I.A.Karimov Fan ravnaqisiz buyuk davlat qurib bo'lmaydi. Respublika FA vakillari bilan uchrashuvdagi nutqi.1995yil 2-noyabr.
3. I.A.Karimov.Yuksak ma'naviyatsiz kelajak yo'q. «Ma'naviyat va ma'rifat respublika jamoatchilik markazi rahbariyati hamda boshqaruvi a'zolari bilan uchrashuvdagi nutqi.1996 yil 4-sentyabr.
4. I.A.Karimov.Istiqlol va ma'naviyat.T-O'zbekiston 1994 yil
5. I.A.Karimov.Amir Temur–faxrimiz,g'ururimiz.T.O'zbekiston 1996 yil
6. I.A.Karimov Tarixiy xotirasiz kelajak yo'q.T.SHarq.1998 yil
7. I.A.Karimov.Jamiyatimiz mafkurasi xalqni-xalq, millatni-millat qilishga xizmat etsin.T.O'zbekiston. 1998 yil.
8. I.A.Karimov.Ma'naviy yuksalish yo'lida.T.O'zbekiston 1998 yil.
9. I.A.Karimov. Imom-al-Buxoriy yodgorlik majmuasining ochilishiga bag'ishlangan marosimda so'zlagan nutqi. «Xalq so'zi» gazetasi 1889 yil 24 oktyabr.
10. I.A.Karimov.Barkamol avlod orzusi.Toshkent sharq 1999 yil
11. I.A.Karimov.O'z kelajagimizni o'z qo'limiz bilan qurmoqdamiz. «Turkiston» gazetasining muxbiri savollariga javoblar. «Xalq so'zi» 1999 yil 3-fevral.
12. I.A.Karimov.O'zbekiston XXI asrga intilmoqda. Toshkent, O'zbekiston 1999 yil.
13. Prezident I.A.Karimovning Mustaqilligimizning o'n uch yilligi marosimiga bag'ishlangan tantanali yig'ilishda so'zlagan ma'ruzasi va O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining XV sessiyasida hamda xalqaro ommaviy axborot vositalari muxbirlarining savollariga bergan javoblari.

14. Karimov I.A.«Vatanimizning tinchligi va xavfsizligi o'z kuch-qudratimizga,xalqimizning hamjihatligi va bukilmaz irodasiga bog'liq» ikkinchi chaqiriq O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining o'n to'rtinchi sessiyasidagi nutqi. Toshkent. O'zbekiston-2004 yil
15. Xotira chirog'i o'chmaydi. Prezident I.A.Karimovning xotira va qadrlash kuniga bag'ishlangan tantanali marosimdagi so'zi.Xalq so'zi,11 may 1999 yil.
16. Respublika Prezidentining 1994 yil,23-apreldagi «Respublikada ma'naviyat ma'rifat» jamoatchilik markazini tashkil qilish to'g'risidagi farmoni.-Xalq so'zi,24-aprel,1994 yil.
17. Respublika Prezidentining «Respublika ma'naviyat va ma'rifat» jamoatchilik markazi faoliyatini yanada takomillashtirish va samaradorligini oshirish to'g'risida»gi farmoni –Xalq so'zi.25 iyul.1998 yil.
18. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining «Ma'naviy-ma'rifiy islohotlarni yanada chuqurlashtirish va uning samaradorligini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida»gi qaror –Xalq so'zi.25-iyul 1998 yil.
19. I.A.Karimov.Jaloliddin Manguberdi tavalludining 800-yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimda so'zlagan nutqi.-Xalq so'zi,9-noyabr.1999yil.
20. «Milliy g'oya targ'iboti va ma'naviy – ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish to'g'risida».O'zbekiston Respublikasi Prezidentning 2006 yil 25 avgust qarori. «O'zbekiston ovozi» gazetasi. 2006 yil 26 avgust.
21. I.A.Karimov. «Alpomish» dostoni yaratilganining 1000 yilligi bag'ishlangan tantanali marosimda so'zlagan nutqi.-Xalq so'zi.9-noyabr,1999yil.
22. I.A.Karimov.Milliy mafkura –kelajak poydevori,Xalq so'zi,7-aprel 2000 yil.
- 23.Jo'raev T,Xayrullaev B. Buyuk ilmiy meros.-Xalq so'zi,16-dekabr.1997 yil.
24. I.A.Karimov.Milliy istiqlool mafkurası – xalq e'tiqodi va buyuk kelajakka ishonchdir.Toshkent O'zbekiston 2000 yil.
25. Abdullaev M. Madaniyat,ma'naviyat,ma'rifat. Muloqot №3,1998 yil.
26. Milliy mafkura va ijtimoiy adolat.-Muloqot №1 2000 yil.
27. Otamurodov S. Mafkura:tushunchasi,mohiyati, vazifasi, ildizlari va rivojlanish bosqichlari.Xalq ta'limi №4, 2000 yil
28. O'zbekistonning milliy istiqlool mafkurası. Toshkent; O'zbekiston,1993 yil
- 29.Jalolov A. Mustaqillik mas'uliyat. (siyosiy-falsafiy qirralari).Toshkent :O'zbekiston 1996 yil.
30. Imomnazarov M. Milliy ma'naviyatimizning takomil bosqichlari.(risola) Toshkent Sharq,1996 yil.
31. Imomnazarov M.Milliy ma'naviyatimiz nazariyasiga chizgilar. Toshkent: Sharq 1998 yil.
32. Mustaqillik izohli ilmiy –ommabop lug'at. Toshkent: SHarq, 1998 yil.
33. Otamurodov S, Husanov S. Ma'naviyat asoslari.(ma'ruza matnlari)Toshkent 2000 yil.
34. Erkaev A. Ma'naviyat millat nishoni.Toshkent. Ma'naviyat,1997 yil.
- 35.Tilab Maxmudov. Mustaqillik va ma'naviyat .T. «SHarq» nashriyoti,2001 yil.
36. A.Nasriddinov. Milliy ong va madaniy meros. Muloqot.2001 yil 5-son.
- 37.M.Sharifxo'jaev, N.Mavlatov.Ma'naviyat va ijtimoiy hayot. Muloqot.1997 yil 2-son.
- 38.Ma'naviyat asoslari. T. A. Qodiriy nomidagi Xalq merosi nashriyoti. 2002 yil
- 39.Ma'naviyat asoslari. T. Ma'naviyat nashriyoti. 2005 y
40. A. Erkaev Milliy g'oya va ma'naviyat. T. Ma'naviyat. 2002 yil
41. E.Umarov , M Abdullaev. Ma'naviyat asoslari. T. Sharq 2005 yil

2-Mavzu: Ma'naviyat va iqtisodiyot. Ma'naviyat, siyosat, huquq, ularning jamiyat hayotidagi o'rni (2 soat)

Reja:

- 1. Ma'naviyat va iqtisod ularning o'zaro bog'liqligi.**
- 2. Ma'naviyat va siyosat. Siyosat va siyosiy qarashlarning ma'naviyatga ta'siri.**
- 3. Ma'naviyat va huquq. Huquqiy madaniyatni rivojlantirishda ma'naviy omilning roli.**
- 4. Ma'naviyat va jamiyat. Jamiyat hayotida ma'naviy omillarning o'rni.**

Iqtisodiyot tushunchasi. Uning muayyan ijtimoiy tuzumdagi ishlab chiqarish munosabatlari majmui ekanligi. Iqtisodiy ehtiyojlar va ma'naviyat. Iqtisodiyot bilan ma'naviyatning bir butunligi va o'zaro aloqasi.

Iqtisodiyotning ijtimoiy vazifasi. Ma'naviyat va iqtisodiyotning o'zaro munosabati haqidagi qarashlar. I.Karimov iqtisodiyot va ma'naviyatning o'zaro bog'liq ekanligi to'g'risida. Ma'naviyat jamiyatning yuksak iqtisodiy omillarning roli.

Bozor iqtisodiyotini ma'naviylik nuqtai nazaridan tahlili. Unga o'tish yuksak taraqqiyot imkoniyati ekanligi. O'tish davrida sodir bo'ladigan iqtisodiy qiyinchiliklar sharoitida ma'naviy omillar rolining oshib borish sabablari.

Ma'naviyat va siyosat. Ularning bir-biridan farqi, o'zaro bog'liqligi va ijtimoiy funksiyalari. Siyosat va siyosiy qarashlarning ma'naviyatga ta'siri.

Siyosat, davlat, sinflar, ijtimoiy guruhlar, millatlararo munosabatlar tizimlari va ularning ma'naviy mezonlari. Siyosatning shakllari va ma'naviyatda namoyon bo'lish xususiyatlari. Siyosatning ijtimoiy mohiyati: adolatli, adolatsiz, taraqqiyparvar, zo'ravonlik, reaksion siyosatlar va ularning ma'naviy zaminlari.

Jamiyat hayotida siyosiy barqarorlikni ta'minlashda ma'naviyatning ahamiyati.

Ma'naviyat va huquq. Huquqning ma'naviy ildizlari. Huquqiy normalarni belgilashda jamiyat a'zolari ma'naviy darajalarining ahamiyati. Huquqiy madaniyatni rivojlantirishda ma'naviy omilning roli.

Ma'naviyat va jamiyat. Jamiyatning ma'naviy ildizlari. Jamiyat hayotida ma'naviy omillarning ahamiyati.

A d a b i y o t l a r .

1. Karimov I.A. O'zbekiston iqtisodiy islohotlarni chuqurlashtirish yo'lida.
2. Toshkent; O'zbekiston 1995 yil
3. Karimov I.A. O'zbekistonning siyosiy-ijtimoiy va iqtisodiy istiqbolining asosiy tamoyillar. Toshkent; O'zbekiston, 1995 yil
4. Karimov I.A. Farzandlarimiz bizdan ko'ra kuchli, bilimli, dono va baxtli bo'lishlari shart. -Xalq so'zi, 24 dekabr 1998 yil.
5. Karimov I.A. O'z kelajagimizni o'z qo'limiz bilan qurmoqdamiz. «Turkiston» gazetasi muxbirining savollariga javoblari. -Xalq so'zi 3- fevral 1999 yil.
6. O'zbekiston Respublikasi Prezident Islom Karimovning Islohatlar va investitsiyalar bo'yicha idoralararo muvofiqashtiruvchi kengash yig'ishidagi ma'ruzasi. Xalq so'zi, 2 fevral, 2000 yil.
7. Prezident I.A. Karimovning Mustaqilligimizning o'n uch yilligi marosimiga bag'ishlangan tantanali yig'ilishda so'zlagan ma'ruzasi va O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining XV sessiyasida hamda xalqaro ommaviy axborot vositalari muxbirlarining savollariga bergan javoblari.
8. Karimov I.A. «Vatanimizning tinchligi va xavfsizligi o'z kuch-qudratimizga, xalqimizning hamjihatligi va bukilmas irodasiga bog'liq» ikkinchi chaqiriq O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining o'n to'rtinchi sessiyasidagi nutqi. Toshkent. O'zbekiston-2004 yil.
9. Karimov I.A. Istiqlol va ma'naviyat. T., O'zbekiston, 1994 yil.
10. Karimov I.A. O'zbekiston buyuk kelajak sari. T., O'zbekiston, 1998 yil.
11. I.A. Karimovning O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi 7 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi nutqi. Xalq so'zi gazetasi. 1999 yil, 8-dekabr.
12. I.A. Karimov. O'zbekiston bozor munosabatlarga o'tishning o'ziga xos yo'li. T., O'zbekiston 1993 yil.
13. I.A. Karimov. Yuksak huquqiy tafakkur-demokratik jamiyat taqozosi. I.A. Karimovning Respublika huquq targ'ibot idoralari rahbarlari, huquqshunos olimlar, ommaviy axborot vositalari rahbarlari vakillari bilan bo'lgan uchrashuvda bildirgan fikrlari. 1997 yil 20-may.
14. I.A. Karimov. Adolat har ishda hamroximiz va dasturimiz bo'lsin. (Samarqand va Navoiy viloyatlari xalq deputatlarining navbatdan tashqari sessiyalari yuzasidan O'zbekiston teleradiokompaniyasi savollariga javoblari). Biz kelajagimizni o'z qo'limiz bilan quramiz. 7-jild. O'zbekiston, 1999 yil.
15. Yangi O'zbekistonning 7 zafarli yili. (Tuzuchilar O. Salimov, K. Usmonov, D. Ga-Niev) Toshkent, Sharq 1999 yil.
16. Jumaboev Y.J. Tadbirkorlik va ma'naviy kamolot. Iqtisod va hisobot, №6, 1996 yil.
17. O'zbekiston: qaramlik va mustaqillik yillarida (to'plam) Toshkent: O'zbekiston, 1996 yil.
18. A. Qodirov ma'naviyatning iqtisodiy tamoyillari. T. Ma'naviyat nashriyoti 1999 yil.
19. A. Azizxo'jaev. Davlatchilik va ma'naviyat. T. Sharq, 1997 yil.
20. A. Jalolov. Mustaqillik ma'suliyati. I. O'zbekiston 1996 yil.
23. A. Qosimov. Ma'naviyat davlatimizning qudrati. Xalq so'zi. 1994 yil, 7-may.
24. X. Po'latov. Mafkuraviy hukmdorlik. Muloqot jurnali. 1991 yil, 1-son.
25. O'zbekiston Respublikasining fuqarolik kodeksi. T., O'zbekiston, 1996 yil.
26. Inson huquqlari va erkinliklari deklaratsiyasi. Inson va siyosat. 1995 yil 1-son.
27. Mustaqillik izohli – ilmiy ommabop lug'at. T., 1998 yil.
28. Milliy istiqlol g'oyasi: asosiy tushuncha va tamoyillar. T., O'zbekiston 2000 yil.
29. A. Erkaev. Ma'naviyat va iqtisod.
30. A. Erkaev. Bir-birini taqozo etuvchi ikki zarurat. Tafakkur. 2000 yil, 3-son.
31. A. Erkaev. Milliy g'oya va ma'naviyat. T., Ma'naviyat. 2002 yil.
32. Ma'naviyat asoslari. A. Qodiriy nomidagi xalq merosi nashriyoti. 2002 yil.
33. Ma'naviyat asoslari. T. Ma'naviyat nashriyoti. 2005 yil.
34. E. Umarov, M. Abdullaev. Ma'naviyat asoslari. T. Sharq 2005 yil

**3-mavzu: Qadimgi Markaziy Osiyo ma'naviyatining shakllanish jarayonlari.
(2 soat)**

Reja:

- 1. Qadimgi xalq og'zaki ijodiyoti va yozma yodgorliklarida ajdodlar ma'naviyatining yoritilishi.**
- 2. Ilk zardo'shtiylik bosqichi davri ma'naviyati.**
- 3. Islomgacha bo'lgan diniy mafkuraviy plyuralizm davri ma'naviyati.**

Qadimgi xalq og'zaki ijodiyoti va yozma yodgorliklarida O'rta Osiyo xalqlarining ma'naviy hayoti, urf-odatlari va ahloqiy fazilatlarining yoritilishi. («Kitobi Jamshid», «Eruxubi» afsonasi, «Zarina va Mediya», «To'maris», «SHiroq» afsonalari.)

O'rta Osiyodagi eng qadimgi dinlar va ularda ma'naviyat bilan bog'liq bo'lgan g'oyalar. Zardo'shtiylik. «Avesto»-zardo'shtiylik dinining muqaddas kitobi. Uning O'rta Osiyo xalqlarining turmush tarzi, ma'naviy hayoti, diniy mafkurasi, falsafiy dunyoqarashlari va ahloqiy fazilatlarini ifoda ettiruvchi bebaho yozma yodgorlik ekanligi.

«Avesto» inson, uning ma'naviyat haqida. Unda yaxshi fazilatli inson va uning ahloqiy normalarining talqini. Islomgacha bo'lgan diniy mafkuraviy plyuralizm bosqichi.

Moniylik ta'limotida ma'naviyat masalalarining talqini.

Mazdakchilik ta'limotida ma'naviyat masalalari. O'rxun-Yenisiey yozma yodgorliklarida qadimgi turk xalqlarining o'z vatanini sevis, o'z xalqiga sadoqati, janglarda mardlik va jasorat ko'rsatish kabi axloqiy fazilatlarining ifoda etilishi.

Qadimgi qo'l yozma va og'zaki ijod manbalari ma'naviyat ildizlari va ularni o'rganishning ma'naviy tiklanishda tutgan ahamiyati.

Adabiyotlar:

1. I.A.Karimov. O'zbekiston :milliy istiqlol, iqtisod, mafkura, siyosat.
2. I.A.Karimov. Tarixiy xotirasiz kelajak yo'q. T., SHarq 1998 yil.
3. I.A.Karimov. O'zbekiston buyuk kelajak sari. T., O'zbekiston 1998 yil.
4. I.A.Karimov. «Alpomish» dostonining yaratilganligiga 1000 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimda so'zlagan nutqi. Xalq so'zi gazetasi, 1999 yil, 9-noyabr.
5. Prezident I.A.Karimovning Mustaqilligimizning o'n uch yilligi marosimiga bag'ishlangan tantanali yig'ilishda so'zlagan ma'ruzasi va O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining XV sessiyasida hamda xalqaro ommaviy axborot vositalari muxbirlarining savollariga bergan javoblari.
6. Karimov I.A. «Vatanimizning tinchligi va xavfsizligi o'z kuch-qudratimizga, xalqimizning hamjihatligi va bukilmas irodasiga bog'liq» ikkinchi chaqiriq O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining o'n to'rtinchi sessiyasidagi nutqi. Toshkent. O'zbekiston-2004 yil.
7. I.Karimov. O'zbek xalqi hech qachon, hech kimga qaram bo'lmaydi. T: O'zbekiston. 2005 yil.
8. I.Karimovning «SHarq taronalari» 5 xalqaro musiqa festivalining tantanali ochilishi marosimidagi nutqi. O'zbekiston ovozi gazetasi. 2005 yil. 28 avgust.
9. O'zbekiston ijtimoiy-falsafiy fikrlar tarixidan. O'zbekiston. 1995 yil
10. Avesto. T. 2002 yil.
11. Avesto. «San'at» jurnali. 1993 yil sonlar.
12. T.Mahmudov. Avesto haqida. T. 2001 yil.
13. A.Qayumov M. Isoqov va boshqalar. Qadimgi yozma yodgorliklar. T. yozuvchi 2000 yil.
14. A.Erkaev. Ma'naviyat millat nishoni. T., «Ma'naviyat» nashriyoti. 1997 yil.
15. U.Qoraboev. Millatning kamoloti. Muloqot jurnali. 1999 yil 2-son.
16. S.Otamurodov. Milliy munosabatlarning siyosiy jihatlar. T., 1996 yil.
17. F.Primova. Milliylik va umuminsoniylik. Muloqot jurnali. 1998 yil 2-son.
18. I.Saifnazarov. Vatanparvarlikning milliy va umuminsoniy jihatlar. T., Mehnat, 1997 yil.
19. M.Imomnazarov. Milliy ma'naviyatimizning takomil bosqichlari. T., SHarq. 1996 yil
20. O.Toxirov. B.Ochilova. Umuminsoniy va milliy qadriyat nima? Muloqot. 1993 yil, 5-6 son.
21. Ma'naviyat asoslari. T.: A.Qodiriy nomidagi xalq merosi nashriyoti. 2002 yil.
22. Ma'naviyat asoslari. T: Ma'naviyat nashriyoti. 2005 yil.
23. F.Boynazarov. Qadimgi Dunyo tarixi. T.: A.Qodiriy nomidagi xalq merosi nashriyoti. 2004 yil.
24. A. Erkaev Milliy g'oya va mafkura. T. Ma'naviyat 2002 yil
25. E.Umarov, M.Abdullaev. Ma'naviyat asoslari. T. Sharq 2005 yil

**4-mavzu: Islom dinida ma'naviyat va inson qiyofasining talqini.
(1 soat)**

Reja:

- 1. Islom va ma'naviyat. Qur'oni Karimda shaxs ma'naviy qiyofasining talqin etilishi.**
- 2. Hadisi shariflarda inson ma'naviy dunyosining yoritilishi.**
- 3. Islom ilohiyot ilmi (diniy –falsafiy ilmi)da shaxs ma'naviy –ruhiy dunyosining yoritilishi.**
- 4. Tasavvuf tushunchasi va uning ma'naviy –g'oyaviy ildizlari.**

Islom va ma'naviyat. Qur'oni Karimda ma'naviyat tushunchasi va shaxsning ma'naviy qiyofasining mezonlari. SHariatda huquq va axloq normalarining birligi. Islom dinida halol va xarom, farz, sunnat, makruh, yaxshilik va yomonlik, savob va gunoh tushunchalarining talqini va inson ma'naviyati mezonlarini belgilashdagi ahamiyati. Islom ilohiyot ilmi (islom diniy –falsafiy ilmi) va uning ratsionalizm hamda mantiqiy tahlilga asoslanishi. Moturudiya ta'limoti.

Tasavvuf tushunchasi va uning ma'naviy –g'oyaviy ildizlari. Nazariy va amaliy tasavvuf. Tasavvuf nafs va aql haqidagi ta'limotning tahlili. Tasavvufning asosiy oqimlari va ularning g'oyaviy mazmuni va insonning ma'naviy kamolotida tutgan o'rni.

Markaziy Osiyoda yashab ijod etgan buyuk so'fiylar va mutafakkirlarning shaxs ma'naviy kamoloti haqidagi ta'limotlari.

Dunyoviy ilm–fan rivoji va uning milliy va umuminsoniy ma'naviyatga ta'siri. Mustqillik sharoitida islom ma'naviy axloqiy qadriyatlarini qayta tiklash sohasida amalga oshirilayotgan tadbirlar va ularning ma'naviy tiklanishdagi ahamiyati.

Islom Karimov asarlarida islom dini va islomiy qadriyatlarning jamiyatimiz hayotida tutgan o'rni va rolini yanada oshirish zarurligi haqidagi masalalarni yoritilishi.

Islom dinidan umummilliy va umuminsoniy ma'naviyatni tiklash yo'lida foydalanishning nazariy va amaliy ahamiyati.

Adabiyotlar:

1. I.A.Karimov. Istiqloq va ma'naviyat. T., O'zbekiston 1994 yil
2. I.A.Karimov. O'zbekistonning ijtimoiy-siyosiy va iqtisodiy istiqbolining asosiy tamoiyillari. T. O'zbekiston. 1995 yil.
3. I.A.Karimov. Olloh qalbmizda, yuragimizda. Xalq so'zi. 1999 yil 4 mart.
4. I.A.Karimov. O'zbekiston XXI asr bo'sag'asida. T., 1997 yil.
5. I.A.Karimov. Milliy istiqloq mafkurasi – xalq e'tiqodi va buyuk kelajakka ishonchdir. («Fidokor» gazetasi muxbiri savollariga javoblar).
6. Prezident I.A.Karimovning Mustaqilligimizning o'n uch yilligi marosimiga bag'ishlangan tantanali yig'ilishda so'zlagan ma'ruzasi va O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining XV sessiyasida hamda xalqaro ommaviy axborot vositalari muxbirlarining savollariga bergan javoblari
7. Karimov I.A. «Vatanimizning tinchligi va xavfsizligi o'z kuch-qudratimizga, xalqimizning hamjihatligi va bukilmaz irodasiga bog'lik» ikkinchi chaqiriq O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining o'n to'rtinchi sessiyasidagi nutqi. Toshkent. O'zbekiston-2004 yil.
8. Qur'oni Karim. T., Cho'lpon 1997 yil.
9. Islom ziyosi o'zbekim siymosida. T., «Toshkent islom Universiteti» nashriyot-matbaa birlashmasi. 2005 yil.
10. Qarshi shahrining 2700 yilligini nishonlashga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori. Xalq so'zi gazetasi. 2005 yil 27 iyul.
11. Al-Buxoriy. Hadis. 1-4 kitoblar, T. 1993-1998 yillar.
12. N.Komilov. Tasavvuf., T., 1997 yil
13. Xoja Ahmad Yassaviy. Hikmatlar. T., 1991 yil.
14. Islom: bag'ri kenglik va mutaassiblik. T., 1998 yil.
15. Dunyoviy davlat va din. Ko'ngildagi buzilish . T., 1998 yil
16. At-Termiziy. Hadislar. 1992 yil.
17. N.Komilov. Komillik tariqati. Tafakkur jurnali. 1998 yil 1,2,3,4 sonlar.
18. B.Valixojayev. Xo'ja Ahror tarixi. T., 1994 yil.
19. A.Erkaev. Barchaga daxldor haqiqat. Tafakkur. 2002 yil 1-son.
20. A.Erkaev. Milliy g'oya va ma'naviyat. T: Ma'naviyat. 2002 yil.
21. Islom ma'rifati. T., Toshkent islom universiteti nashriyoti. 2005 yil.
22. Inson ko'rki-odobi. T., Toshkent islom universiteti nashriyoti. 2004 yil.
23. Buyuk siymalar, allomalar. T., 1995 yil, 1-kitob.
24. Xo'ji Ismatulloh Abdulloh. Markaziy Osiyoda Islom madaniyati. T. SHarq. 2005 yil.
25. E.Umarov, M. Abdullaev. Ma'naviyat asoslari. T. Sharq 2005 yil

5-mavzu: Amir Temur va temuriylar davri ma'naviyati.

(1 soat)

Reja:

1. Amir Temur buyuk davlat arbobi va yuksak ma'naviyat soxibi.
2. «Temur tuzuklari» da huquqiy-ma'naviy me'yorlarning ifodalanishi.
3. Ulug'bek, Bobur Mirzo va Alisher Navoiylarning madaniyat, ma'naviyat va ma'rifatni rivojlantirishdagi roli.

- Amir Temuning buyuk davlat arbobi, yuksak ma'naviyat soxibi. Uning ma'naviyat va madaniyatga homiyligi. «Temur tuzuklari» asarida ma'naviyat masalalari va unda komil inson qiyofasi fazilatlarining qo'yilishi.

- «Temur tuzuklari»da huquqiy va ma'naviy me'yorlarining ifodalanishi:

- kishining o'ziga, bajariyotgan ishiga, egallab turgan lavozimiga qo'yilgan odob-ahloq normalari;

- insonning Vatanga, xalqiga, o'z oilasiga va do'stiga munosabatini aks ettiruvchi ma'naviy mezonlar;

- insonning kundalik hayoti, yurish turish qoidalarini aks ettiruvchi axloqiy normalari;

- Ilm- fan arboblari, din peshvolari, donishmandlarga munosabatlarni aks ettiruvchi odob normalari;

Ota-onaga, o'z ustoziga, unga yaxshilik baxsh etgan kishilarga bo'lgan munosabatlarini aks ettiruvchi ma'naviy-axloqiy normalar.

Mirzo Ulug'bek, Alisher Navoiy va Mirzo Boburlarning davridagi ilmiy ratsionalizm va diniy mintaqaning o'zaro kurashi. Ma'naviyat, ma'rifat va madaniyat rivojlanishida buyuk xizmatlari.

Amir Temur va Temuriylar sulolasi davrida yaratilgan moddiy va ma'naviy meroslar va ularning o'zbek xalqining mustaqillik sharoitida ma'naviy tiklanishidagi ahamiyati.

Adabiyotlar:

1. I.A.Karimov. Amir Temur-faxrimiz, g'ururimiz. T., 1996 yil
2. I.A.Karimov. Tarixiy xotirasiz kelajak yo'q. T., O'zbekiston 1998 yil.
3. Karimov I.A. «Vatanimizning tinchligi va xavfsizligi o'z kuch-qudratimizga, xalqimizning hamjihatligi va bukilmaz irodasiga bog'liq» ikkinchi chaqiriq O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining o'n to'rtinchi sessiyasidagi nutqi. Toshkent. O'zbekiston-2004 yil
4. Prezident I.A.Karimovning Muustaqilligimizning o'n uch yilligi marosimiga bag'ishlangan tantanali yig'ilishda so'zlagan ma'ruzasi va O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining XV sessiyasida hamda xalqaro ommaviy axborot vositalari muxbirlarining savollariga bergan javoblari
5. Qarshi shahrining 2700 yilligini nishonlashga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori. Xalq so'zi gazetasi. 2005 yil 27 iyul soni.
6. Temur tuzuklari. 1991 yil.
7. Amir Temur o'gitlari. T., «CHO'lpon» nashriyoti 1992 yil.
8. I.Mo'minov. Amir Temurning O'rta Osiyo tarixida tutgan o'rni va roli. T., «Fan» 1993 yil.
9. Amir Temur va temuriylar davri madaniyat va san'at. T., 1996 yil
10. B. Axmedov, Buyuk Temur. T., 1996 yil.
11. O'zbekistonda ijtimoiy-falsafiy fikrlar tarixidan T., 1995 yil.
12. Y.Jumaboev. O'zbekistonda falsafa axloqiy fikrlar taraqqiyot tarixidan. T., O'qituvchi 1995 yil.
13. X.Ziyoev Amir Temur davlatining mafkurasi. Muloqot. 1995 yil, 9-10 son.
14. Mansur Oltin. Amir Temurning ma'naviy salohiyati. Muloqot 1996 yil, 4-son.
15. X.Aliqulov. Amir Temur ilm-fan homiysi. Muloqot. 1996 yil, 4-son.
16. Buyuk siymolar, allomalar. 2-kitob. T., 1996 yil.
17. Bo'riboy Axmedov, Amir Temur darslari. T., sharq nashriyoti. 2001 yil.
18. Ma'naviyat asoslari. T.: A.Qodiriy nomidagi xalq merosi nashriyoti. 2002 yil.
19. Ma'naviyat asoslari. T., Ma'naviyat nashriyoti. 2005 yil.
20. A.Erkaev. Milliy g'oya va ma'naviyat. T., Ma'naviyat. 2002 yil.
21. E.Umarov, M.Abdullaev. Ma'naviyat asoslari. T. Sharq 2005 yil

6-Mavzu: Mustamlakachilik va qaramlik sharoitida ma'naviyat.

Jadidchilarning ma'rifatparvarlik harakati va uning ma'naviyatda tutgan o'rni.

(2 soat)

Reja:

1. Mustamlakachilik siyosati va uning milliy ma'naviyatga munosabati.
2. CHor Rossiyasi bosqini va uning mintaq xalqlari ma'naviyatiga ta'siri.
3. Jadidchilarning ma'rifatparvarlik harakati va uning ma'naviyatda tutgan o'rni.
4. SHo'rolar hokimiyatining milliy madaniyat va ma'naviyatga munosabati hamda uning zararli oqibatlari.

Mustamlakachilik va qaramlik sharoitida milliy ma'naviyat va unga munosabat. Mustamlakachilik siyosati va uning milliy ma'naviyatga munosabati.

CHor Rossiyasi bosqini va uning mintaq xalqlari ma'naviyatiga munosabati va uning oqibatlari.

Jadidchilik harakati shakllanishining ma'naviy ildizlari.

Jadidchilik harakatining mazmuni va uning umumxalq ma'naviyatini ko'tarishdagi roli.

Jadidchilarning milliy matbuot madaniyat va san'at muassasalarini vujudga keltirishdagi harakatlari va uning xalq ma'naviy saviyasining ko'tarilishidagi ahamiyati.

Maxmudxo'ja Behbudiy, Munavvar qori Abdurashidxon, Abdulla Avloniy va Hamza kabi jadidchilarning ta'lim berishni isloh qilish to'g'risidagi g'oyalari va amaliy harakatlari.

Fitrat, Abdulla Qodiriy va Cho'lpon asarlarida milliy ma'naviyatning yuksak darajaga ko'tarilishi.

Jadidchilik harakatining o'zbek milliy ma'naviy va ma'rifiy taraqqiyotida tutgan tarixiy va amaliy ahamiyati.

SHo'rolar hokimiyatining milliy madaniyat va ma'naviyatga munosabatlari va uning zararli oqibatlari.

O'zbek xalqining mustamlakachilik va qaramlik davrida milliy ma'naviy meros va qadriyatlarni saqlab qolish uchun olib borgan kurashlari.

Adabiyotlar:

1. Karimov I.A.O'zbekiston:milliy istiqloq,iqtisod,siyosat,mafkura. Toshkent:O'zbekiston,1993 yil.
2. Karimov I.A.Tarixiy xotirasiz kelajak yo'q.O'zbekiston,1998 yil.
3. Karimov I.A.O'zbekiston: milliy istiqloq, iqtisod, siyosat, mafkura. Toshkent O'zbekiston, 1993 yil.
4. Karimov I.A.Bizdan obod va ozod Vatan qolsin.Toshkent: O'zbekiston,1994 yil.
5. Karimov I.A.Xalqimizning yo'li mustaqillik, ozodlik va tub islohotlar yo'lidir.Toshkent: O'zbekiston,1996 yil.
6. Karimov I.A.O'z kelajagimizni o'z qo'limiz bilan qurmoqdamiz.(«Turkiston» gazetasi muxbirining savollariga javoblari)-Xalq so'zi,3- fevral1999 yil.
7. Karimov I.A.«Vanimizning tinchligi va xavfsizligi o'z kuch-qudratimizga, xalqimizning hamjihatligi va bukilmaz irodasiga bog'lik» ikkinchi chaqiriq O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining o'n to'rtinchi sessiyasidagi nutqi. Toshkent. O'zbekiston-2004 yil.
8. Prezident I.A.Karimovning Mustaqilligimizning o'n uch yilligi marosimiga bag'ishlangan tantanali yig'ilishda so'zlagan ma'ruzasi va O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining XV sessiyasida hamda xalqaro ommaviy axborot vositalari muxbirlarining savollariga bergan javoblari.
9. I.Karimov. O'zbek xalqi hech qachon, hech kimga qaram bo'lmaydi. T., O'zbekiston. 2005 yil.
10. Maxmudxo'ja Behbudiy. Tanlangan asarlar. Toshkent: Ma'naviyat,1996 yil.
11. Abdulla Avloniy. Asarlar. Ikki jild. Toshkent: Ma'naviyat,1998 yil.
12. Cho'lpon.Asarlar.Ikki jild.Toshkent:Ma'naviyat,1998 yil.
13. Abdulla Qodiriy.To'la asarlar to'plami.1-jild.Toshkent.1996 yil
14. Aliev A.Istiqloq va abadiy meros.Toshkent:O'zbekiston 1997 yil.
15. Qosimov B.Jadidchilik kitobida milliy uyg'onish. universitet,1993 yil.
16. Karimov E.Mustaqillik va jadidchilik harakati.-Muloqot, №4 1998 yil.
17. Ibroximov A.Sultonov X,Jo'rayev N.Vatan tuyg'usi, Toshkent: O'zbekiston,1996 yil.
18. O'zbekiston: qaramlik va mustaqillik yo'llarida. Toshkent: O'qituvchi,1996 yil.
19. Yangi O'zbekistonning 7 zafarli yo'li. (tuzuvchilar O.Salimov, K.Usmonov,D.Ganiev) Toshkent: SHarq,1999 yil.
20. Ziyoev X, Sovet davrida qanday tuzum hukm surgan edi?-Muloqot, №9-10.1993 yil.
21. Erkaev A.Mustaqillik va madaniy meros.-Muloqot,№1 1996 yil.
22. Utanov N.Madaniyat va qatag'on.-Tafakkur, №4.1997 yil.
23. B.Qosimov. Jadidlar va milliy mafkura. Tafakkur.2000 yil.3-son.
24. SH.Rizo. Ma'rifatparvarlikdan ma'rifatparvarlikkacha. Tafakkur jurnali. 1995 yil 1-son.
25. X.Boltayev. Abdurauf Fitrat. Muloqot. 1996 yil 4-son.
26. R.SHamsitdinov.Jadidchilik: haqiqat va ko'chirma. Muloqot 1991 yil 11-12 sonlar.
27. Munavvar qori Abdurashidxonov. Xotiralarimdan.T., Sharq nashriyoti. 2001 yil.
28. Jadidchilik: Islohat, yangilanish, mustaqillik va taraqqiyot uchun kurash.T., 1999 yil.
29. A.Erkaev.Ma'naviyat-millat nishoni.T., Ma'naviyat. 1997 yil.
- 30.A. Erkaev.Milliy g'oya va ma'naviyat. T. Ma'naviyat 2002 yil
- 31.Ma'naviyat asoslari. T. 2002 yil
- 32.Ma'naviyat asoslari T. 2005 yil
33. E.Umarov , M Abdullaev. Ma'naviyat asoslari. T. Sharq 2005 yil

7-Mavzu: Ma'naviy barkamol inson tushunchasi, uning sharqona ta'rifi.

(1 soat)

Reja:

1. Komil va barkamol inson tushunchalari.
2. Barkamol insonning sharqona ta'rifi.

Komil va ma'naviy barkamol inson tushunchalari va uning mohiyati. Islom Karimov tomonidan barkamol inson tushunchasiga berilgan ta'rifning mohiyati.

Ma'naviy barkamol insonning aqliy, axloqiy, ma'naviy fazilatlarining yuksak bo'lishi. Barkamol insonning sharqona ta'rifi, sharq xalqlari tarbiya tizimi va uslubining o'ziga xos xususiyatlari. Aziziddin Nasafiy va A.Navoiyning komil inson fazilatlariga xaqida qarashlari.

Ma'naviy barkamollikning qirralari va asosiy mezonlari. Har bir insonning o'z-o'zini anglashi, ichki va tashqi dunyosining birligi ma'naviy yetuklikning asosiy qirralari va mezonlari ekanligi. Ma'naviy barkamol insonni tarbiyalash zamon talabi ekanligi. Ma'naviy barkamol insonni tarbiyalash zaruriyatining oshib borish sabablari. Uning millat, mamlakat va umuminsoniyat oldida turgan ulkan vazifalar bilan bog'lik ekanligi.

Adabiyotlar:

1. I.A.Karimov. Yuksak malakali mutaxassislar taraqqiyot omili. T., O'zbekiston 1995 yil.
2. I.A.Karimov. Yuksak ma'naviyatsiz kelajak yo'q. T., O'zbekiston. 1996 yil.
3. I.A.Karimov. Tarixiy xotirasiz kelajak yo'q. T., O'zbekiston 1998 yil.
4. I.A.Karimov. Barkamol avlod orzusi. T., Sharq. 1999 yil.
5. I.A.Karimov. Ozod va obod Vatan, erkin va farovon hayot pirovard maqsadimiz. T., O'zbekiston 2000 yil.
6. Karimov I.A. «Vatanimizning tinchligi va xavfsizligi o'z kuch-qudratimizga, xalqimizning hamjihatligi va bukilmaz irodasiga bog'liq» ikkinchi chaqiriq O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining o'n to'rtinchi sessiyasidagi nutqi. Toshkent. O'zbekiston-2004 yil.
7. Prezident I.A.Karimovning Mustaqilligimizning o'n uch yilligi marosimiga bag'ishlangan tantanali yig'ilishda so'zlagan ma'ruzasi va O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining XV sessiyasida hamda xalqaro ommaviy axborot vositalari muxbirlarining savollariga bergan javoblari.
8. Barkamol avlod-O'zbekiston taraqqiyotining poydevori. T., 1997 yil.
9. Axloq va odobga oid hadislar. T., Fan 1990 yil.
10. Yusuf Xos Xojib. «Qutadg'u bilig» 1992 yil.
11. Safo Ochil. Mustaqillik ma'naviyati va tarbiya asoslari. T., O'qituvchi 1997 yil.
12. M.Yo'ldoshev. Komillikning to'rt jihati. Tafakkur jurnali. 1997 yil 2-son.
13. N.Komilov. Tasavvuf yoki komil inson axloqi. T., 1996 yil
14. A.Nasafiy. Zubdat-ul-haqoyiq. T., Kamalak 1995 yil.
15. Husayin Voiz Koshifiy. Futuvvatnomai Sultoniyy. T., 1994 yil
16. Yo'Isxoqov. Komil inson orzusi. Muloqot jurnali. 1995 yil 9-10 son.
17. T.Pardaev. Barkamol avlod tarbiyasi. Muloqot jurnali. 2001 yil 5-son.
18. R.Asomova. Komil inson millat faxri. Muloqot jurnali. 2001 yil 2-son.
19. Komil inson haqida to'rt risola. T., Ma'naviyat. 1997 yil.
20. Komillik o'gitlari. T., «Moliya» nashriyoti. 2003 yil.
21. A.Navoiy. Nasoyim ul muhabbat. T., 1976 yil.
22. Ma'naviyat asoslari T. 2002 yil
23. Ma'naviyat asoslari. 2005 yil.
24. E.Umarov, M.Abdullaev. Ma'naviyat asoslari. T. Sharq 2005 yil

8-Mavzu: Milliy o'zlikni anglash va uni mustahkamlash. Huquqiy savodxonlik, qonunga itoatkorlik ma'naviy barkamollik mezonlari.

(1 soat)

Reja:

1. Milliy o'zlikni anglash tushunchasi.
2. Demokratiya va huquqiy savodxonlik Sharq va G'arb demokratiyasi.

Milliy o'z-o'zini anglash tushunchasi. Ona tili, tug'ilib o'sgan zaminga, o'z milliy ma'naviyati, tarixi, merosi, urf-odatlar, an'analari va qadriyatlarga mansubligini tushunib yetishi, ularni o'zlashtirish va rivojlantirish yo'lida g'amxo'rlik ko'rsatish, milliy manfaatlarini tushunish milliy o'z-o'zini anglash ekanligi.

Milliy o'z-o'zini anglash millat abadiyligini ta'minlovchi omil ekanligi. Islom Karimovning o'z-o'zini va milliy o'zlikni anglash to'g'risida.

Huquqiy savodxonlik tushunchasi. Qonunlarning mohiyatini tushunish, ularga itoat etish, har bir shaxsning o'z fuqarolik burchini tushunib yetishi, o'z haq-huquqlarini himoya qila bilishi huquqiy savodxonlik va ma'naviylik belgisi ekanligi. Demokratiya va huquqiy savodxonlik. Demokratik ta'moyillarni ta'minlashda huquqiy savodxonlikning roli. Demokratiyaning umume'tirof etilgan tamoyillari G'arb va sharq demokratiyasi, ularning farqli jihatlari. Demokratik tamoyillarga befarqlik, qonunlarni mensimaslik, ularni paymol etish johillik va ma'naviy qashshoqlik belgisi ekanligi.

Adabiyotlar:

1. I.A.Karimov. Turkiston – umumiy uyimiz. T., O'zbekiston 1995 yil.
2. I.A.Karimov. O'zbekistonda demokratik islohotlarni chuqurlashtirishning muhim vazifalari. T., O'zbekiston 1996 yil.
3. I.A.Karimov. Qonun va adolat ustuvorligining hayotbaxsh manbai.
4. I.A.Karimov. O'zbekiston XXI asrga intilmoqda. T., O'zbekiston 1999 yil.
5. I.A.Karimov. Konstitutsiyaga bag'ishlangan tantanali marosimdagi nutqi. Xalq so'zi. 1999 yil 8-dekabr.
6. I.Karimov. Ozod va obod Vatan, erkin va farovon hayot pirovard maqsadimiz. T., O'zbekiston 2000 yil.
7. Karimov I.A. «Vatanimizning tinchligi va xavfsizligi o'z kuch-qudratimizga, xalqimizning hamjihatligi va bukilmas irodasiga bog'liq» ikkinchi chaqiriq O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining o'n to'rtinchi sessiyasidagi nutqi. Toshkent. O'zbekiston-2004 yil.
8. Prezident I.A.Karimovning Mustaqilligimizning o'n uch yilligi marosimiga bag'ishlangan tantanali yig'ilishda so'zlagan ma'ruzasi va O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining XV sessiyasida hamda xalqaro ommaviy axborot vositalari muxbirlarining savollariga bergan javoblari
9. I.Karimov. O'zbekiston demokratik taraqqiyotning yangi bosqichida. T., O'zbekiston. 2005 yil.
10. «Xalq ishonchini oqlash-oliy ma'suliyat». I.Karimovning Oliy Majlis senati kengashi majlisida so'zlagan nutqi. «O'zbekiston ovozi» gazetasi. 2005 yil 23 avgust.
11. F.Abdurahmon. Mustaqillik va milliy manfaatlar. T., 1994 yil
12. S.Otamurodov. J.Baxromov. Milliy o'zlikni anglash o'tish davri siyosatining ustuvor yo'nalishi. xalq so'zi 1995 yil 6-may.
13. J.Baxromov. Shaxs milliy o'zlikni anglash qonuniyatlari. Samarqand 1995 yil.
14. J.Baxromov. Najot-milliy o'zlikni anglash. Milliy tiklanish gazetasi. 1995 yil 25 avgust.
15. R.Qosimov. Hamjihatlik. Qonunga itoatkorlikdan boshlanadi. Xalq so'zi. 1998 yil iyun.
16. G. Karamatova. diniy ekstremizm-xavfsizlikka tahdiddir. Muloqot. 1999 yil 2-son.
17. I.Xo'jamurodov. Ma'naviy qadriyatlar va milliy o'zlikni anglash. T., 1991 yil
18. Ma'naviyat asoslari. T., 2000 yil.
19. Sa'dulla Otamurodov, Sarvar Otamurotov. O'zbekistonda ma'naviy – ruhiy tiklanish. T., Yangi asr avlodi nashriyoti. 2003 yil.
20. A.Erkaev. Milliy g'oya va ma'naviyat. T., Ma'naviyat. 2002 yil.
21. Ma'naviyat asoslari. T.: Ma'naviyat nashriyoti. 2005 yil.
22. E.Umarov, M.Abdullaev. Ma'naviyat asoslari. T. Sharq 2005 yil

“Ma'naviyat asoslari” fani bo'yicha o'tiladigan amaliy mashg'ulotlar

/12 soat/

2006-2007 o'quv yili.

1-mavzu: I.A.Karimov ma'naviyat va ma'naviy qadriyatlar to'g'risida

2 soat

Reja:

1. I.A. Karimovning milliy-ma'naviy tiklanish konsepsiyasi va ma'naviyat tushunchasiga bergan ta'rifi.
2. I.A. Karimov milliy-ma'naviy qadriyatlarning milliy o'zlikni anglash va uning milliy ma'naviy tiklanishidagi ahamiyati to'g'risida.
3. I.A. Karimov asarlarida ma'naviy barkamoli insonning tarbiyalash g'oyalari .

Adabiyotlar:

1. Prezident I.Karimovning 2005 yil 13-14 may kunlari Andijon shahrida ro'y bergan fojiali voqealar yuzasidan Oqsaroy qarorgohida, hamda 17 may kuni O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasida mamlakatimiz va chet el jurnalistlari va diplomatik korpus vakillari uchun o'tkazilgan yig'ilishlarda bildirgan fikr va mulohazalarini mujassamlashtiruvchi “O'zbek xalqi hech qachon, hech kimga qaram bo'lmaydi” asari. Toshkent “O'zbekiston” 2005 yil.
2. I.A. Karimov. O'zbekiston demokratik taraqqiyotning yangi bosqichida. Toshkent. “O'zbekiston” 2005 yil, 22-89 betlar.

3. I.A. Karimov. "Imperiya davrida bizni ikkinchi darajali odamlar" deb hisoblashar edi. ("Nezavisimaya gazetası" muxbirining savollariga javoblar) Toshkent. «O'zbekiston» 2005 yil.
4. I.A. Karimov. «Bizning bosh maqsadimiz-jamiyatni demokratlashtirish va yangilash, mamlakatni modernizatsiya va isloh etishdir». Toshkent. «O'zbekiston» 2005 yil.
5. I.A. Karimov. Yangi hayotni eskicha qarash va yondashuvlar bilan qurib bo'lmaydi. (Oqsaroyda Vazirlar Maxkamasining yangi tarkibi bilan o'tqazilgan yig'ilishdagi ma'ruzasi) «Ma'rifat» gazetasi 2005 yil 19 fevral.
6. I.A. Karimov. O'zbekistonning istiqbol va taraqqiyot yo'li. T-1992 yil. «O'zbekiston»
7. I.A. Karimov. Buyuk maqsad yo'lidan og'ishmaylik. T-1993 yil.
8. I.A. Karimov. O'zbekistonning siyosiy-ijtimoiy va iqtisodiy istiqbolining asosiy tamoyillari. T-1995 yil «O'zbekiston».
9. I.A. Karimov. Ilmu-fan mamlakatimiz taraqqiyotiga xizmat qilsin T-1994 yil. «O'zbekiston».
10. I.A. Karimov. Taraqqiyotning qudratli qanoti. O'zbekiston televideniyesi muxbirining savollariga javoblar. T-1995 yil -48-50 bet/ «O'zbekiston».
11. I.A. Karimov. Yuksak ma'naviyatsiz kelajak yo'q. T-1996 yil «O'zbekiston».
12. I.A. Karimov. Barkamol avlod – O'zbekiston taraqqiyotining poydevori. T. «O'zbekiston». 1997 yil.
13. I.A. Karimov. O'zbekiston XXI asrga intilmoqda. T. «O'zbekiston». 1999 yil.
14. I.A. Karimov. Milliy mafkura – davlatimiz va jamiyatimiz qurilishida biz uchun ruhiy – ma'naviy kuch-quvvat manbai. T. «O'zbekiston». 2000 yil.
15. I.A. Karimov. Milliy istiqbol mafkurası- xalq e'tiqodi va buyuk kelajakka ishonchdir. «Fidokor» gazetasi muxbiri savollariga javoblar. T. «O'zbekiston». 2000.
16. I.A. Karimov. O'zbekiston demokratik taraqqiyotning yangi bosqichida. T. «O'zbekiston». 2005 yil.
17. I.A. Karimov. O'zbek xalqi xech qachon, hech kimga qaram bo'lmaydi. T. «O'zbekiston». 2005 yil.
18. I.A. Karimov. Ozod xalqning ulug' bayrami. O'zbekiston Respublikası Mustaqilligining 14 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi so'zi. «Xalq so'zi» gazetasi. 2005 yil, 1-sentyabr.
19. I.A. Karimov. Xalq ishonchini oqlash-oliy ma'lumot. Oliy majlis senat kengashi majlisida so'zlagan nutqi. «O'zbekiston ovozi» gazetasi. 2005 yil 23-avgust.
20. I.A. Karimovning «Sharq taronalari» 5-xalqaro musiqa festivalining tantanali ochilish marosimidagi nutqi. «O'zbekiston ovozi» gazetasi 2005 yil 28 avgust.
21. I. Karimovning O'zbekiston Respublikası Mustaqilligining 15-yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi nutqi. «O'zbekiston ovozi» gazetasi. 2006 yil, 1-sentyabr.
22. «Milliy g'oya targ'iboti va ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish to'g'risida» O'zbekiston Respublikası Prezidentining 2006 yil 25 avgust qarori. «O'zbekiston ovozi» gazetasi 2006 yil 26 avgust.
23. Ma'naviyat asoslari. (ma'ruzalar matni) T.2001 y.
24. T. Maxmudov. Mustaqillik va ma'naviyat. T-2001 y.
25. «Qarshi shahrining 2700 yilligiga nishonlashga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida» Respublika Prezidentining qarori. «Xalq so'zi» gazetasi. 2005 yil 27 iyul.
26. Ma'naviyat asoslari. «A. Qodiriy nomidagi xalq merosi nashriyoti». 2002 yil.
27. Ma'naviyat asoslari. T. «Ma'naviyat nashriyoti» 2005 yil.
28. A. Erkaev. Milliy g'oya va ma'naviyat. T. «Ma'naviyat nashriyoti».
29. E. Umarov, M. Abdullaev. Ma'naviyat asoslari. T. Sharq 2005 yil

2-Mavzu; Ma'naviyatning tarkibiy qismlari, o'zaro munosabatlari va rivojlanish xususiyatlari.

2 soat

Reja:

1. Ma'naviyatning tarkibiy tuzilishi
2. Ma'naviyat, ma'naviy meros va ma'naviy qadriyatlar.
3. Ma'naviyat, ma'rifat va mafkura.

Adabiyotlar:

1. Prezident I.A. Karimovning 2005 yil 13-14 may kunlari Andijon shahrida ro'y bergan fojiali voqealar yuzasidan Oqsaroy qarorgohida, hamda 17 may kuni O'zbekiston Respublikası Bosh prokuraturasida mamlakatimiz va chet el jurnalistlari va diplomatik korpus vakillari uchun o'tkazilgan yig'ilishlarda bildirgan fikr va mulohazalarini mujassamlashtiruvchi «O'zbek xalqi hech qachon, hech kimga qaram bo'lmaydi» asari Toshkent «O'zbekiston» 2005 yil.
2. I.A. Karimov. O'zbekiston demokratik taraqqiyotning yangi bosqichida. Toshkent. «O'zbekiston» 2005 yil, 22-89 betlar.
3. I.A. Karimov. Imperiya davrida bizni ikkinchi darajali odamlar, deb hisoblashar edi. («Nezavisimaya gazetası» muxbirining savollariga javoblar) Toshkent. «O'zbekiston» 2005 yil.

4. I.A. Karimov. «Bizning bosh maqsadimiz-jamiatni demokratlashtirish va yangilash, mamlakatni modernizatsiya va isloh etishdir». Toshkent. «O'zbekiston» 2005 yil.
5. I.A. Karimov. Yangi hayotni eskicha qarash va yondashuvlar bilan qurib bo'lmaydi. (Oqsaroyda Vazirlar Mahkamasining yangi tarkibi bilan o'tkazilgan yig'ilishdagi ma'ruzasi). «Ma'rifat» gazetasi. 2005 yil 19-fevral.
6. I.A. Karimov. Ilmu-fan mamlakat taraqqiyotiga xizmat qilsin. Toshkent. «O'zbekiston» gazetasi, 1994 yil.
7. I.A. Karimov. Yuksak ma'naviyatsiz kelajak yo'q. T. «O'zbekiston». 1996 yil.
8. I.A. Karimov. Tarixiy xotirasiz kelajak yo'q. «Muloqot jurnali». 1998 yil.
9. I.A. Karimov. Milliy mafkura- davlatimiz va jamiyatimiz qurilishida biz uchun ruhiy ma'naviy kuch-quvvat manbai. T. «O'zbekiston» 2000 yil.
10. Respublika Prezidentining 1994 yil 23 apreldagi «Respublikada ma'naviyat va ma'rifat» jamoatchilik markazining tashkil qilish to'g'risida farmoni. «Xalq so'zi» gazetasi. 1994 yil 23 aprel.
11. Respublika Prezidentining «Respublika ma'naviyat va ma'rifat jamoatchilik markazi faoliyatini yanada takomillashtirish va samaradorligini oshirish to'g'risida»gi farmoni. «Xalq so'zi» gazetasi. 1996 yil 9-sentyabr.
12. Milliy istiqlol g'oyasi: asosiy tushuncha va tamoyillari. T. 2000 yil.
13. A.Erkaev. Ma'naviyat-millat nishoni. T. «Ma'naviyat» 1997 yil.
14. A.Erkaev. Milliy g'oya va ma'naviyat. T. «Ma'naviyat» nashriyoti. 2002 yil.
15. B.Ziyomammedov. Ma'naviyat asoslari. «Chinor ENK» 1998 yil.
16. Ma'naviyat asoslari. Ma'ruzalar matnlari. T. 2000 yil.
17. S.Otamurodov, J.Baxromov. Najot ma'rifatda. «Tafakkur jurnali» 1995 yil 2 iyun.
18. A.Ibroximov, X.Sultonov, N.Juraev. Vatan tuyg'usi. T. «O'zbekiston» 1996 yil.
19. M.Abdullaev. Madaniyat, ma'naviyat, ma'rifat. «Muloqot» jurnali. 1998 yil 3-son.
20. A.Eshonqulov. Ma'naviyat muammolari. «Muloqot» jurnali 1991 yil 4-son.
21. N.Jo'rayev. Mustaqillik ma'rifati. «Muloqot» jurnali 1993 yil 9-10 son.
22. T.Maxmudov. Mustaqillik va ma'naviyat. Toshkent 2001 yil.
23. Ma'naviyat asoslari. T: «A.Qodiriy nomidagi xalq merosi nashriyoti». 2002 yil.
24. Ma'naviyat asoslari. T: «Ma'naviyat» nashriyoti. 2005 yil.
25. S.Otamurodov. O'zbekistonda ma'naviy-ruhiy tiklanish. T. Yangi asr avlodi. 2003 yil.
26. E.Umarov, M.Abdullaev. Ma'naviyat asoslari. T. Sharq 2005 yil

4-Mavzu: Islom manbalarida ma'naviyat masalasining yoritilishi.

2 soat

Reja:

1. Islom va ma'naviyat. Qur'oni Karim va Hadisi Shariflarda shaxs ma'naviy qiyofasining talqin etilishi.
2. Tasavvuf tushunchasi va uning ma'naviy-g'oyaviy ildizlari
3. Mustaqillik sharoitida islom dini va islomiy qadriyatlarni ng tiklanishi

Adabiyotlar:

1. Prezident I.A. Karimovning 2005 yil 13-14 may kunlari Andijon shahrida ro'y bergan fojiali voqealar yuzasidan Oqsaroy qarorgoxida, hamda 17 may kuni O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasida mamlakatimiz va chet El jurnalistlari va diplomatik korpus vakillari uchun o'tkazilgan yig'ilishlarda bildirgan fikr va mulohazalarini mujassamlashtiruvchi «O'zbek xalqi hech qachon, hech kimga qaram bo'lmaydi» asari. Toshkent. «O'zbekiston». 2005 yil.
2. I.A. Karimov. Istiqlol va ma'naviyat. T. «O'zbekiston». 1994 yil.
3. I.A. Karimov. Olloh qalbimizda, yuragimizda. T. «O'zbekiston». 1999 yil.
4. I.A. Karimov. O'zbekiston XXI asr bo'sag'asida: ... T. «O'zbekiston» 1997 yil.
5. I.A. Karimov. Milliy istiqlol mafkurasi-xalq e'tiqodi va buyuk kelajakka ishonchdir. T. «O'zbekiston» 2000 yil.
6. I.A. Karimov. Vatanimizning tinchligi va xavfsizligi o'z kuch-qudratimizga, xalqimizning hamjihatligi va bukilmas irodasiga bog'liq: T. «O'zbekiston» 2004 yil.
7. Islom ziyosi o'zbekim siymosida. T. Toshkent Islom universiteti nashriyoti manbai birlashmasi. 2005 yil.
8. Qur'on. T. 2004 yil.
9. Al Buxoriy. Hadislar. 1-4 kitoblar. T., 1993-1998 yillar.
10. At-Termiziy. Hadislar. T., 1992 yil.
11. Xoja Ahmad Yassaviy. Hikmatlar. T., 1991 yil.
12. Burxoniddin Marg'iloniy. Hidoyat. 1-kitob. T., 1999 yil.
13. N.Komilov. Tasavvuf. 1-kitob. T. 1997 yil.
14. Komil inson haqida to'rt risola. T., Ma'naviyat. 2002 yil.
15. Komilov. Komillik tariqati «Tafakkur jurnali». 1998 yil 1, 2, 3, 4, sonlar.
16. A.Erkaev. milliy g'oya va ma'naviyat. T., Ma'naviyat. 2002 yil.
17. A.Erkaev. Barchaga dahldor haqiqat. Tafakkur jurnali. 2002 yil 1-son.

18. Ibodati Islomiya. T., Movarounnahr. 2002 yil.
19. M.Rajabova. Shariatda jinoyat va jazo. T., Adolat nashriyoti. 1996 yil.
20. Islom ma'rifati. T., Toshkent Islom universiteti. 2005 yil.
21. Buyuk siymolar, allomalar. T., 1995 yil1-kitob.
22. Qur'on qissalari. 1-kitob. T., Toshkent Islom universiteti. 2004 yil.
23. E.Umarov , M Abdullaev. Ma'naviyat asoslari. T. Sharq 2005 yil

5-Markaziy Osiyo falsafiy tafakkurida ma'naviyat masalalari.

2 soat

Reja:

1. IX-XII asrlarda yashab ijod etgan buyuk allomalar asarlarida ma'naviyat va ma'rifat masalasining yoritilishi.
2. Amir Temurning "Temur tuzuklari" da inson ma'naviyati masalasining talqini
3. XVI-XIX asrlar Markaziy Osiyo xalqlari ma'naviyati va ma'rifati.

Adabiyotlar:

1. I.A.Karimov. Istiqlol va ma'naviyat. T., «O'zbekiston» 1994 yil.
2. I.A. Karimov. O'zbekiston siyosiy-ijtimoiy va iqtisodiy istiqbolining asosiy tamoyillari. T., «O'zbekiston» 1995 yil.
3. I.A. Karimov. O'zbekiston buyuk kelajak sari. T. «O'zbekiston». 1998 yil.
4. I.A. Karimov. Tarixiy xotirasiz kelajak yo'q. T. Sharq. 1998 yil.
5. I.A. Karimov. Buxoro va Xiva Shaharlarning 2500 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimlarda so'zlagan nutqlari. «Xalq so'zi» 1997 yil 21 oktyabr.
6. I.A. Karimov. Al-Farg'oniy dahosiga ta'zim.. «Xalq so'zi». 1998 yil 25 oktyabr.
7. M.Xayrullaev. O'zbekiston falsafiy-ijtimoiy fikrlar tarixidan. T. «O'zbekiston» 1995 yil.
8. Jumaboev Y. O'zbekistonda falsafiy va axloqiy fikrlar taraqqiyoti tarixidan. T. O'qituvchi 1995 yil.
9. M.Xayrullaev. Uyg'onish davri va Sharq mutafakkirlari.
10. A.Xolmirzaev, X.Hamidov. Temuriylar davri madaniyati. T. 1994 yil.
11. Buyuk siymolar, allomalar. O'rta Osiyolik mashhur mutafakkirlar va donishmandlar. 1-kitob, T. «O'zbekiston» 1995 yil 2-kitob T. 1996 yil.
12. Ma'naviyat asoslar. Ma'ruzalar matni. Toshkent 2000 yil.
13. T.Maxmudov. mustaqillik va ma'naviyat. Toshkent-2001 yil.

6. Ma'naviylik mezonlari

2 soat

Reja:

1. Imonlilik shaxsning ma'naviy fazilati ekanligi. Imonlilik mezonlari
2. Vatanparvarlik va insonparvarlik tushunchalari. Ularning inson va jamiyat ma'naviy qiyofasining mezonlari.
3. Shaxs ma'naviyatini shakllantirish omillari va vositalari.

Adabiyotlar:

1. I.A.Karimov. Halollik va fidoyilik faoliyatimizning asosiy mezonlari bo'lsin. T. «O'zbekiston». 1994 yil.
2. I.A.Karimov. Adolat. Vatan va xalq manfaatlarini har narsadan ulug'. «Xalq so'zi» 1998 yil 11 noyabr.
3. I.A.Karimov. Adolat har ishda hamroximiz va dasturimiz bo'lsin. «Xalq so'zi» 1998 yil 11 noyabr.
4. I.A.Karimov. Ozod va obod Vatan, erkin va farovon hayot pirovard maqsadimiz. T. «O'zbekiston» 2000 yil.
5. I.A.Karimov. «Imperiya davrida bizni ikkinchi darajali odamlar», deb hisoblashar edi. («Nezavisimaya gazetası» muxbirining savollariga javoblar) Toshkent. «O'zbekiston» 2005 yil.
6. I.A.Karimov. «Bizning bosh maqsadimiz – jamiyatni demokratlashtirish va yangilash, mamlakatni modernizatsiya va isloh etishdir». T. «O'zbekiston» 2005 yil.
7. I.A.Karimov. Yangi hayotni eskicha qarash va yondashuvlar bilan qurib bolmaydi. (Oqsaroyda Vazirlar mahkamasining yangi tarkibi bilan o'tkazilgan yig'ishdagi ma'ruzasi) «Ma'rifat gazetası» 2005 yil 19 fevral.
8. I.A.Karimov. Biz fidoyi vatanparvarlarga tayanamiz. «Xalq so'zi» 1993 yil 19 fevral.
9. I.A.Karimov. Bizdan ozod va obod Vatan qolsin. 2 jild. T. O'zbekiston 1995 yil.
10. I.A.Karimov. Vatan sajdogoh kabi muqaddasdir. 3-jild. T. «O'zbekiston» 1996 yil.
11. I.A.Karimov. Vatan mangu qoladi. Jaloliddin Manguberdi tavalludining 800 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimda so'zlagan nutqi. «Xalq so'zi» 1999 yil 6 noyabr.
12. I.A.Karimov. Milliy istiqbol mafkurasi – xalq e'tiqodi va buyuk kelajakka ishonchdir. T. «O'zbekiston» 2000 yil 119-122 betlar.
13. Vatan va millat muqaddasdir. T. O'qituvchi 1996 yil.
14. Ibroximov A, Sultonov X, Juraev N. Vatan tuyg'usi. T. «O'zbekiston» 1996 yil.
15. Fevral voqealari. 1999 yil 16 fevral. T. «O'zbekiston» 1999 yil.

16. Sa'dullaev D. Iymondan ayrilgan baxtli bo'lmas. «Muloqot» jurnali. № 2 1998 y.
17. A.Mavzudov. Milliy vijdon, milliy axloq. «O'zbekiston ovozi» gazetasi. 1996 yil, 26 fevral.
18. K.Choriev. E'tiqod manzillari. «Xalq so'zi» gazetasi 1998 yil 5 iyun.
19. U.Ne'matov. Halollik va mehnat-saodat garovi. «Muloqot» jurnali. 1998 yil № 2
20. M.Oltiboev. E'tiqod va aql. «Muloqot» jurnali 1998 yil 3-son.
21. O.Toxirov. E'tiqodsizlik tanazzulga da'vat. «Muloqot» jurnali 1991 yil №8.
22. Sh.Boboxonov. Inson, omonat, adolat va hiyonat. «Muloqot» jurnali. 1991 № 8.
23. Ma'naviyat asoslari. /ma'ruza matni/ Toshkent 2000 yil.
24. S.Otamurodov. Ma'naviyat asoslari. Toshkent 2002 yil.
25. Ma'naviyat asoslari. T. Ma'naviyat nashriyoti. 2005 yil
26. Juraev N. Tarix falsafa: tushuncha, mohiyat va siyosat. «Muloqot» jurnali. №2 1999 yil.
27. Maqsad insonning barkamolligi yo'lida xizmat qilish. /Imom Al-Buxoriy xalqaro jamg'armasi boshqaruvi raisi Z.Munavvarov bilan suhbat/ Milliy tiklanish. 1-dekabr 1998 yil.
28. Olimjonov X. Tanqid kimga yoqadi, hukm o'qigan sudyachi /mulohaza/ Hurriyat 7-13 aprel 1999 yil.
29. Rahmatullaev T. Demokratiyani o'rganaylik. «Hurriyat» gazetasi 24-30 mart 1999 yil.
30. R.Raupov. Davlat, oila, jamiyat va bola tarbiyasi. «Muloqot» jurnali 1997 yil 6-son.
31. E.Umarov, M Abdullaev. Ma'naviyat asoslari. T. Sharq 2005 yil

«MA'NAVIYAT ASOSLARI» kursi bo'yicha ma'ruza va amaliy mashg'ulotlar.

T/c	Mashg'ulotlar mavzulari	Ajratilgan Ma'ruza mashg'ulotlar	Soatlar Amaliy mashg'ulotlar	Sirtqi bo'limdagi so
1	I.Karimovning milliy ma'naviy tiklanish kontseptsiyasi va uning milliy mustaqillikni mustahkamlashdagi ahamiyati.	2	-	2
2	I.Karimov ma'naviyat va ma'naviy qadriyatlar to'g'risida.	-	2	
3	Ma'naviyatshunoslikning asoslari faninig Manaviyat tushunchasi va uning mohiyati.	2	-	
4	Ma'naviyat va iqtisodiyot,	1	-	
5	Ma'naviyat, siyosat, huquq va mafkuraning jamiyat hayotidagi o'rni.	1	-	2
6	Ma'naviyatda milliylik va umuminsoniylik.	1	-	
7	Qadimgi Markaziy Osiyo xalqlari ma'naviyatining shakllanish jarayonlari	1	-	
8	Zardushtiylikda inson ma'naviyati masalasining qo'yilishi.	-	2	2
9	Islom dinida ma'naviyat va inson ma'naviy qiyofasining talqini.	2	-	1
10	Markaziy Osiyo falsafiy tafakkurida ma'naviyat masalasi.	-	2	1
11	Amir Temur va temuriylar davrida ma'naviyat	2	-	2
12	Jadidchilarning ma'rifatparvarlik harkat va uning ma'naviyatni ko'tarishdagi o'rni.	1	-	
13	Mustamlakachilik va qaramlik sharoitida ma'naviyat.	1	-	2
14	Mustamlakachilik sharoitida milliy ma'naviy taraqqiyotidagi ziddiyatlar	-	2	
15	Ma'naviy barkamol inson tushunchasi,uning Sharqona ta'rifi,I.Karimov asarlarida barkamol insonni tarbiyalash g'oyalari.	2	-	
16	Milliy o'zlikni anglash va uni mustahkamlash	1	-	
17	Huquqiy savodxonlik, qonunga itoatkorlik ma'naviy barkamollik mezonlari.	1	-	
18	Vatanparvarlik,insonparvarlik va o'z millatiga sadoqat-shaxs ma'naviyatining muhim mezonlari	-	2	
19	Iymon, diyonat, adolat, mehr-shavqat, e'tiqod, poklik, halollik-shaxs ma'naviy fazilatlarlari.	-	2	
20	SHaxs ma'naviyatini rivojlantirish omillari va vositalari	-	2	
21	«Dinshunoslik» fanining predmeti,maqsad va vazifalari.	2	-	
22	Dinlarning turkumlanishi.Ibtidoiy va milliy dinlar	2	-	2
23	Milliy davlat dinlari.	-	2	
24	Jahon dinlari: Buddaviylik va xristianlik.	2	-	1
25	Buddaviylik.	-	2	
26	Xristianlik	-	2	
27	Islom.Islomning asosiy manbalari.	2	-	1
28	Islomning asosiy oqimlari va mazhablari	-	2	
29	Tasavvuf va fiqh.	-	2	
30	Vijdon erkinligi va diniy tashkilotlar	1	-	1
31	Diniy ekstremizm va fundamentalizm.	1	-	
32	Mustaqillik sharoitida O'zbekiston fuqarolarining dinga munosabatlari va e'tiqod erkinliklari.	-	2	1
JAMI SOATLAR:		30	28	18

MA'NAVIYAT ASOSLARI VA DINSHUNOSLIK FANIDAN SESSIYA ORALIG'I VAZIFALARI VARIANT SAVOLLARI

Variant-1

1. I.Karimovning milliy-ma'naviy tiklanish kontsepsiyasining mustakil jamiyat kurishdagi ahamiyati.
2. Ma'naviyat asoslari fani-falsafiy ta'limoti ekanligi.
3. Xukukiy savodxonlik-ma'naviy yetuklik mezoni.
4. Uzbekistonda XVI-XIX asrlar ma'naviyati va ma'rifati.
5. Jadidchilarning milliy –ma'naviy tarakkiyotimizdagi urni.
6. Ma'furaviy terrorizm va uning mohiyati.

Variant-2

1. Diyosat va adolat tushunchalari inson ma'naviy kiyofasining uziga xos fazilati ekanligi.
2. Ma'naviyat va hukuk, xamda uzaro alokadorligi.
3. Adabiyot va san'at-shaxs ma'naviyatini shakllantirish va rivojlantirishning muxim vositasi ekanligi.
4. Markaziy Osiyo Sharkning yuksak ma'naviy va yirik ilmiy tafakkur markazi.
5. I.Karimovning milliy-ma'naviy tiklanish kontsepsiyasi va uning mohiyati.
6. Ma'furaning milliy va umuminsoniy tamoiylari.

Variant-3

1. Boynalmilallik-ma'naviy yetuklik mezoni.
2. Ma'furaning ma'naviyat rivojidadagi urni va ahamiyati.
3. Bozor iktisodi sharoitida ma'naviy xtiyojlarning usa borishi.
4. Ma'naviyat va siyosatning uzaro alokadorligi.
5. Insonparvarlik tushunchasi va uning mohiyati.
6. Bozor munosabatlari sharoitida millatlararo madaniy-ma'naviy munosabatlarning mustaxkamlanib borishini ob'ektiv va sub'ektiv zaruriyati xakida.

Variant-4

1. I.Karimov milliy-ma'naviy kadriyatlar tugrisida.
2. Ma'furaviy bushlik va uning okibatlari.
3. Ma'naviy barkamol insonni tarbiyalash va shakllantirishda maktab va maktabdan tashkari muassasalarning roli.
4. I.Karimovning milliy-ma'naviy tiklanishi kontsepsiyasining nazariy-metodologik ahamiyati.
5. Ma'naviyatning asosiy kategoriyalari.
6. Milliy ma'naviyat va uning xususiyatlari masalasi.

Variant-5

1. Ma'naviyat asoslari predmeti, uning tushunchalari va vazifalari.
2. Mustamlakachilik sharoitida milliy-ma'naviy tarakkiyotdga ziddiyatlar
3. Insonparvarlik yuksak ma'naviy fazilat.
4. Uz millatiga sadokatlik-buyuk ma'naviy burch.
5. Ma'naviyatning tarkibiy qismlari xakida yozing.
6. Millatparvarlik –ma'naviy yetuklik mezoni.

Variant-6

1. Mustakillik sharoitida ma'naviy kadriyatlarga yangicha munosabatlarning rivojlana borishi.
2. SHaxs ma'naviyatini shakllantirishda maxallaning mas'uliyati.
3. A.Navoiy ijodida odamiylik talkini.
4. SHarkning buyuk allomalari asarlarida ma'naviyat va ma'rifat masalasining kuyilishi.
5. A.Kodiriy, Chulpon, Fitrat asarlarida milliy ma'naviyatning uluglanishi.
6. Uzbekiston milliy mustakilligining iktisodiy ma'naviy-ma'rifiy asoslari.

Variant-7

1. I.Karimovning ma'naviyat tushunchasiga bergan ta'rifi va uning mohiyati.
2. Ma'naviy barkamol inson tushunchasi, uning shaklona ta'rifi.
3. Xalkni milliy ma'naviy-ma'rifiy zaminlardan marxum kilish mustamlakachilik siyosatining asosiy maksadidir.
4. Uz millatiga sadokatlik-buyuk ma'naviy burch.
5. Ma'naviyatning tarkibiy qismlari xakida yozing.
6. Millatparvarlik –ma'naviy yetuklik mezoni.

Variant-8

1. Ma'naviyat iktisodiyot, ularning uzaro alokadorligi.
2. Milliy uzlikni anglash va uning mustaxkamlashda xukukiy savodxonlik, konunga itoatkorlik barkamollik mezoni.
3. Xukukiy madaniyat nima?
4. Insonparvarlik inson va jamiyat ma'naviy kiyofasining mezoni.
5. Ma'naviyatda milliylik va umuminsoniylik masalasi..
6. I.Karimovning ma'naviyat tushunchasiga ta'rifi, uning nazariy va metodologik ahamiyati (I.Karimov Uzbekiston XXI asrga intilmokda 1999 yil).

Variant-9

1. Milliy gurur va ma'naviy tarakkiyotdagi urni.
2. Demokratiya va xukukiy savodxonlik shaklona vag arb demokratiyasi.
3. Milliy urf-odatlarimizda inson ma'naviy fazilatlarining ifodalanishi.
4. Mustakillik sharoitida yoshlar ma'naviyatida insonparvarlik tuygularining shakllantirilishi.
5. «Tilga xurmat, elga xurmat» tushunchasining milliy-ma'naviy kadriyat ekanligi.
6. Ma'naviy meros ma'naviyat rivojining asosi ekanligi.

Variant-10

1. I.Karimov milliy uzlikni anglash tugrisida.
2. Jadidchilarning ma'rifatparvarlik xarakati va uning ma'naviyatini kutarishdagi urni.
3. Amir Temur buyuk davlat arbobi, yuksak ma'naviyat soxibi.
4. Milliy ong va milliy ma'naviyat..

5. Ma'naviy merosga ilmiy yondoshish mezonlari. (insonparvarlik, xalkchilik, vatanparvarlik, tarakkiyotparvarlik).
6. Xalkparvarlik –ma'naviy yetuklik mezoni.

Variant-11

1. Ma'naviyat va xukukning uzaro alokadorligi.
2. I.Karimov asarlarida ma'naviy barkamollik insonni tarbiyalash goyalari.
3. Uzbekiston fukarolarining ma'naviy dunyokarashini shakllantirilishida diniy va dunyoviy ilmning roli.
4. I.Karimov ma'naviy meros tugrisida.
5. I.Karimov mafkuraviy bushlikning zarari tugrisida.
6. Prezident I.Karimovning milliy ma'naviy tiklanish kontseptsiasining ustuvor yunalishlari.

Variant-12

1. Vatan sajdagox kabi mukaddasdir deganda nimani tushunasiz.
2. Uzlalni anglash-ma'naviy yetuklik ekanligi.
3. Milliy marosimlarimizda milliy ma'naviy kiyofaning aks etishi.
4. Ma'naviyat va mafkura tushunchalarini uzaro alokadorligi..
5. Millatning obrusi, or-nomusi va gururini saklash xamda uluglashni ma'naviy yetuklik ekanligi.
6. Milliy, diniy, mintakaviy va umuminsoniy kadriyatlar.

Variant-13

1. Ma'naviyat va ma'rifat tushunchalarining uzaro munosabati.
2. Markaziy Osiyo falsafiy tafakkurida inson ma'naviyati masalasining kuyilishi.
3. Temur va temuriylar sulolasi davrida ma'naviyat va ma'rifat rivoji.
4. Kadimgi Markaziy Osiyo xalklari ma'naviyatining shakllanishi jarayonlari tugrisida.
5. SHark uygonish davri milliy-ma'naviy tarakkiyotimizning burilish davri ekanligi.
6. Ma'naviyat va jamiyat ma'naviy muxiti.

Variant-14

1. «Avesto»da inson ma'naviyati masalasini izoxlanishi.
2. Milliy istiklol mafkurasining bosh va asosiy goyalari.(ozod va obod Vatan, erkin va farovon xayot barpo etish. a)Vatan ravnaki; b)Xalk farovonligi; v)Yurt tinchligi; g)Komil inson; d)Ijtimoiy xamkorlik; ye)Millatlararo totuvlik; j)dinlararo bagrikenglik).
3. Milliy urf-odatlarimizda umuminsoniy axlok tushunchalarining aks etishi.
4. Amir Temur va temuriylar sulolasi davrida yaratilgan ma'naviy merosning uzbek xalkining ma'naviy tiklanishida tutgan urni.
5. Ma'naviyat, mafkura, axlok tushunchalarining uzaro alokadorligi.
6. Ma'naviyat asoslari fanining predmeti.

Variant-15

1. «Vatanni sevmok iymondandir» deganda nimani tushunasiz.
2. Ma'naviy barkamol inson tushunchasi va uning Sharkona tavsifi.
3. Uzbekiston Mustakilligi sharoitida noislomiy akidaparastlik ta'limotlarning yoshlar ma'naviyatida nosoglom fikrni shakllantirishga urinishlarining salbiy okibatlarlari xakida.
4. IX-XI asrlar Markaziy Osiyo mutafakkirlari ma'naviyatida ilgor goyalarning ilgari surilishi.
5. Adolatparvarlik insonning yuksak ma'naviy fazilat ekanligi.
6. Utish davri iktisodiy bufronlarini bartaraf etishda ma'naviyatning urni.

Variant-16

1. Ma'naviyat va madniyatning uzaro alokadorligi.
2. I.Karimov xukukiy madaniyat tugrisida.
3. Ma'naviyat va siyosatning uzaro alokasi. Ma'naviyatning davlat siyosatining ustivor yunalishiga aylanganligi.
4. Ma'naviyat tushunchasi va uning falsafiy taxlili.
5. Til ma'naviyat tarakkiyot omili ekanligi.
6. Urta Osiyo xalklarining kadimgi davr ma'naviy xayoti.

Variant-17

1. Buyuk davlat kurilishi jarayonida ma'naviy-ma'rifiy tarbiyaning roli.
2. Ma'naviy meros tushunchasi.
3. Terrorizm-ma'naviyat kushandasi.
4. Ma'naviyat tushunchasi va uning falsafiy taxlili.
5. Til ma'naviyat tarakkiyot omili ekanligi.
6. Urta Osiyo xalklarining kadimgi davr ma'naviy xayoti.

Variant-18

1. «Ma'naviyat-ma'rifat jamoatchilik markazining» moxiyatini izoxlang. (1994 yil 23 aprel).
2. Mustamlakachilik davri madaniy siyosati va ma'naviy tarakkiyotdagi ziddiyatlar.
3. Demokratiya-ma'naviyat kuzgusi. Garb va shark demokratiyasi.
4. SHaxs ma'naviyatini shakllantirishda ota-ona mas'uliyati.
5. Demokratiyaning ma'naviy-ma'rifiy jixatlari.
6. Tasavvuf-uning ma'naviy goyaviy ildizlari.

Variant-19

1. «Avesto»da inson ma'naviy kiyofasining talkini.
2. I.Karimov asarlarida vatanparvarlik masalasining yaratilishi.
3. Diniy ekstremizm va diniy fundamentalizm tushunchalarini izoxlang.
4. «Kur'oni» karimda inson ma'naviyati masalasi.
5. Demokratiya va konunga itoatkorlik ma'naviy yetuklik sifatida.
6. SHuro xokimiyati yillarida uzbek milliy ma'naviyatiga munosabat.

Variant-20

1. Ma'naviy tarakkiyotda shark va garb renessansi: uning uxshash va farkli jixatlari.
2. «Temur tuzuklari»da inson ma'naviyati masalasi.
3. Kadimgi xalk ogzaki ijodiyoti va yozma yodgorliklarida ma'naviyat masalasi.
4. Ma'naviyat va ma'naviy meros.
5. Mulkka munosabatda ma'naviyatlilikning urni va axamiyati.
6. Ma'naviyat, siyosat, xukuk tushunchalarining uzaro alokadorligi xamda ularning jamiyat xayotidagi axamiyati.

Variant-21

1. Uzbekistonda XVI-XIX asrlar ma'naviyati va ma'rifati.
2. Jadidchilarning milliy –ma'naviy tarakkiyotimizdagi urni.
3. Mafkuraviy terrorizm va uning moxiyati.

Variant-22

1. Markaziy Osiyo Sharkning yuksak ma'naviy va yirik ilmiy tafakkur markazi.
2. I.Karimovning milliy-ma'naviy tiklanish kontsepsiyasi va uning mohiyati.
3. Ma'kuraning milliy va umuminsoniy tamoyilari.

Variant-23

1. Ma'naviyat va siyosatning uzaro alokadorligi.
2. Insonparvarlik tushunchasi va uning mohiyati.
3. Bozor munosabatlari sharoitida millatlararo madaniy-ma'naviy munosabatlarning mustaxkamlanib borishini ob'ektiv va sub'ektiv zaruriyati xakida.

Variant-24

1. I.Karimovning milliy-ma'naviy tiklanishi kontsepsiyasining nazariy-metodologik axamiyati.
2. Ma'naviyatning asosiy kategoriyalari.
3. Milliy ma'naviyat va uning xususiyatlari masalasi.

Variant-25

7. SHarkning buyuk allomalari asarlarida ma'naviyat va ma'rifat masalasining kuyilishi.
8. A.Kodiriy, Chulpon, Fitrat asarlarida milliy ma'naviyatning uluglanishi.
9. Uzbekiston milliy mustakilligining iktisodiy ma'naviy-ma'rifiy asoslari.

Variant-26

1. Vatanparvarlik tushunchasi.
2. I.Karimov maxalliychilik va urug-aymokchilikning ma'naviy-ijtimoiy zarari xakida.
3. Bilimdonlik va ma'rifatga intilish ma'naviylik belgisi.

Variant-27

7. Uz millatiga sadokatlik-buyuk ma'naviy burch.
8. Ma'naviyatning tarkibiy kislmlari xakida yozing.
9. Millatparvarlik –ma'naviy yetuklik mezonl.

Variant-28

7. Insonparvarlik inson va jamiyat ma'naviy kiyofasining mezonl.
8. Ma'naviyatda milliylik va umuminsoniylik masalasi..
9. I.Karimovning ma'naviyat tushunchasiga ta'rifi, uning nazariy va metodologik axamiyati (I.Karimov Uzbekiston XXI asrga intilmokda 1999 yil).

Variant-29

7. Mustakillik sharoitida yoshlar ma'naviyatida insonparvarlik tuygularining shakllantirilishi.
8. «Tilga xurmat, elga xurmat» tushunchasining milliy-ma'naviy kadriyat ekanligi.
9. Ma'naviy meros ma'naviyat rivojining asosi ekanligi.

Variant-30

1. Milliy ong va milliy ma'naviyat..
2. Ma'naviy merosga ilmiy yondoshish mezonlari. (insonparvarlik, xalkchilik, vatanparvarlik, tarakkiyotparvarlik).
3. Xalkparvarlik –ma'naviy yetuklik mezoni.

Variant-31

1. I.Karimov ma'naviy meros tugrisida.
2. I.Karimov mafkuraviy bushlikning zarari tugrisida.
3. Prezident I.Karimovning milliy ma'naviy tiklanish kontseptsiasining ustuvor yunalishlari.

Variant-32

7. Ma'naviyat va mafkura tushunchalarini uzaro alokadorligi..
8. Millatning obrusi, or-nomusi va gururini saklash xamda uluglashni ma'naviy yetuklik ekanligi.
9. Milliy, diniy, mintakaviy va umuminsoniy kadriyatlar.

Variant-33

1. Kadimgi Markaziy Osiyo xalklari ma'naviyatining shakllanishi jarayonlari tugrisida.
2. SHark uygonish davri milliy-ma'naviy tarakkiyotimizning burilish davri ekanligi.
3. Ma'naviyat va jamiyat ma'naviy muxiti.

Variant-34

7. Amir Temur va temuriylar sulolasi davrida yaratilgan ma'naviy merosning uzbek xalkining ma'naviy tiklanishida tutgan urni.
8. Ma'naviyat, mafkura, axlok tushunchalarining uzaro alokadorligi.
9. Ma'naviyat asoslari fanining predmeti.

Variant-35

7. IX-XI asrlar Markaziy Osiyo mutafakkirlari ma'naviyatida ilgor goyalarning ilgari surilishi.
8. Adolatparvarlik insonning yuksak ma'naviy fazilat ekanligi.
9. Utish davri iktisodiy bufronlarini bartaraf etishda ma'naviyatning urni.

Variant-36

1. Ma'naviyat tushunchasi va uning falsafiy taxlili.
2. Til ma'naviyat tarakkiyot omili ekanligi.
3. Urta Osiyo xalklarining kadimgi davr ma'naviy xayoti.

Variant-37

1. Iymon tushunchasi. Diniy va dunyoviy iymon. Ularning moxiyati va farkli jixatlari.
2. Milliy uzlikni anglash va uning moxiyati.
3. Islom ma'naviyati-unga yangicha munosabatlar.

Variant-38

7. SHaxs ma'naviyatini shakllantirishda ota-ona mas'uliyati.

8. Demokratiyaning ma'naviy-ma'rifiy jixatlari.
9. Tasavvuf-uning ma'naviy goyaviy ildizlari.

Variant-39

7. «Kur'oni» karimda inson ma'naviyati masalasi.
8. Demokratiya va konunga itoatkorlik ma'naviy yetuklik sifatida.
9. SHuro xokimiyati yillarida uzbek milliy ma'naviyatiga munosabat.

Variant-40

1. Ma'naviyat va ma'naviy meros.
2. Mulkka munosabatda ma'naviyatlilikning urni va axamiyati.
3. Ma'naviyat, siyosat, xukuk tushunchalarining uzaro alokadorligi xamda ularning jamiyat xayotidagi axamiyati.

Kafedra mudiri: I. Xudoyberdiev

«Ma'naviyat asoslari»

savollari

1- Variant

1. Dinshunoslik fanini ukitilishining ahamiyati.
2. Milliy xalk dini: Konfusiylilik.
3. hristianlik dinining marosimlari.
4. Uzbekiston fukarolarining dinga bulgan munosabatlarining xukukiy asoslari.
5. Dinshunoslik fanining maksa dva vazifalari.
6. Milliy xalk dini: Daosizm.
7. hristianlikning asosiy sektalari.
8. «hizbut-taxrir al-islomiya» diniy-siyosiy tashkiloti va uning reaksion moxiyati.
9. Dinning ta'riflari.
10. Dinning jamiyat xayotida tutgan urni va vazifalari.
11. Jaxon dini. Islom.
12. Milliy xalk dini: Sintoizm.
13. «Akromiylar» diniy-siyosiy xarakatining mamalakatimiz tinch-tarakkiyoti uchun xavfi.
14. Dinning ibtidoiy shakllari: Totemizm.
15. Din ijtimoiy xodisa.
16. Zardushtiylik dinining vujudga kelishi va uning paygambari.
17. Islom dinining paydo bulishidagi ijtimoiy-tarixiy va goyaviy muxit.
18. hozirgi davr diniy ekstremistik xarakatlarining asosiy maksadlari.
19. Ibtidoiy din shakllari: Animizm.
20. Zardushtiylik ta'limoti uning akidasi va kosmoginikasi.(kosmogoniyasi)
21. Dinning ibtidoiy shakllari: Shamonizm.
22. Muxammad Islom dinining asoschisi va paygambari.
23. Islom fundamentalizmi xakida tushuncha bering.
24. Prezident I.Karimovning Oliy majlisning hIV sessiyasida (2004 yil) suzlagan yutukni moxiyati nima.
25. Dinning tarkibiy kislmlari: Diniy ong, diniy faoliyat, diniy munosabatlar va diniy tashkilotlar.
26. «Avesto» -zardushtiylik dinining mukaddas kitobi.
27. Islom ta'limoti va sukdalari.
28. hadis ilmi va uning axlokiy tarbiyadagi urni.
29. «Vijdon erkinligi va diniy tashkilotlar tugrisida»gi konunning mamlakatimizda dinga bulgan munosabatlarni belgilashda ijtimoiy Amaliy ahamiyati.
30. Diniy ong tushunchasi. Diniy psixologiya va diniy mafkura.
31. Zardushtiylik axlokiy ta'limoti.
32. Islom arkonlari.(talablari).
33. Prezident I.A.Karimovning «Uzbekiston hhl asr busagasida» nomli asarida diniy ekstremizm va fundamentalizm xakida, ogoxlikka da'vat tushunchalarining bayoni.
34. Dinning ijtimoiy-iktisodiy ildizi.
35. Zardushtiylikda dunyoviy ahamiyatga ega bulgan xalk an'analari va rasm-rusumlarning xayotiyiligi.
36. Kabilaviy din shakllari: Fetishizm.
37. Dinning gnosologik ildizi.
38. Ibtidoiy din shakllari: Shamanizm
39. Buddaviylilik dinining paydo bulishi va yoyilishi.
40. Kur'on matnlari (Suxif va Musxaf)ning vujudga kelish jarayoni.
41. Kadimiy din shakllari: Sexrgarlik (Magiya)
42. halk milliy dinlari: Konfusiychilik
43. Jaxon dinlari tushunchasi.

44. Uzbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida «Vijdon erkinligining kafolatlanishi».
45. halk milliy dini. Iudaizm.
46. Kur'on islom dinining mukaddas kitobi va mustaxkamlanishida «Choryorlar» roli nimadan iborat.
47. Islom dinining boshka mamlakatlarda tarkalishi.
48. Respublika Prezidenti I.A.Karimov asarlari, makolalari va ma'ruzalarida diniy kadriyatlarga munosabatlarning yoritilishi.

«Ma'naviyat asoslari»

t savollari

2-Variant.

1. Jaxon dinlari: Buddaviylik.
2. hadislar Islom dinining asosiy manbalaridan biri sifatida.
3. Uzbekiston mustakilligi sharoitida dunyoviy davlat va din.
4. Islom nikobi ostida akidaparastlik okimlari ularning zararli xususiyatlari.
5. Buddaviylik ta'limoti va uning mukaddas kitobi.
6. Islomda shafkat masalalari.
7. Markaziy Osiyolik buyuk muxaddislar va ularning asarlari xakida ma'lumot bering.
8. Islom dini rivojida Markaziy Osiyo mutafakkirlarining urni.
9. Buddaviylik falsafasi va axlokiy ta'limoti.
10. Islom dinining asosiy okimlari: Sunniylik va shialik.
11. Dunyoviy davlat va din munosabatlari kandy bulishi mumkin.
12. Jaxon dinlari: hristianlik.
13. Sunniylik yunalishi xakida ma'lumot Bering.
14. Diniy e'tikod erkinligidan vijdon erkinligi tomon borish fukarolik jamiyatining muxim omili ekanligi.
15. Islomning sunniylik va shialikka bulinib ketishining sabablari.
16. Budda Shak'yamuni xayoti.
17. Milliy davlat dinlari. Iudaizm (yaxudiylik) dini.
18. hristianlik dinining vujudga kelishi va yoyilishi.
19. Shialik okimini sunniylik okimidan farki.
20. Demokratik, insonparvar fukarolik jamiyat kurish sharoitida diniy tashkilotlarga bulgan tugri munosabatlarning zarurligi.
21. hristianlik ta'limoti.
22. Sufiylik (tasavvuf)ning vujudga kelishi va moxiyati.
23. Diniy akidaparastlikka murosasiz bulish davr talabi ekanligi.
24. Iudaizm manbalari va okimlari.
25. Iudaizmdagi asosiy okimlar: Sadukiylar, Farziylar, Esseylar, Messiya va Sionizm.
26. hristianlikning bulinib ketishi. Pravoslavlik.
27. Islom mazxablari. Akidaviy ixtiloflar.
28. Chorizm istilosi davrida diniy kadriyatga bulgan munosabatlarning milliy madaniyatga kursatgan ta'siri.
29. Iudaizmning marosim va bayramlari.
30. Katolikchilik okimi.
31. Islom e'tirof etilmagan okimlar: Murjiylar, mu'tazamiylar, kadariylar, salafiylar, vaxxobiylar, axmodiya, bobiylik, baxriylik va boshkalar.

32. Shurolar davrida islom kadriyatlarining toptalishdan kuzlangan maksad.
33. Milliy davlat dinlari: Braxmanizm.
34. Protestanlik okimi.
35. Islomdagi ilmu kalom yunalishlari: Moturidiya va Ash`ariya.
36. Markaziy Osiyo (Movarounnaxr)ga islom dinining kirib kelishi va uning erli xalklar ma`naviy madaniyati rivojiga kursatgan ta`siri.
37. Islom ekstremizmi tushunchasi va uning maksadi.
38. Zardushtiylik ta`limoti.
39. Milliy xalk dinlari tushunchasini izoxlang.
40. Buddaviylik dinining axlokiy talablari.
41. «Bibliya» xristian dinining mukaddas kitobi.
42. hristianlikning bulinib ketishi va uning sabablari.
43. Islom dinining paydo bulishi va uning jaxon diniga aylanishi.
44. Ismoil al- Buxoriyning xadisshunoslik ilmini boyitishdagi xizmatlari.
45. Pravoslavchilik;uning ta`limoti, bayramlari va marosimlari.
46. Abu Iso Muxammad ibn Iso at-termiziyning xadis ilmini boyitishdagi xizmatlari.
47. Shariat-musulmon konunlari majmuasi.
48. Markaziy Osiyoda tasavvuf va tarikat.

**«Ma`naviyat asoslari»
savollari
3-Variant**

1. Islom va umuminsoniy kadriyatlar.
2. Veda va veda dinlari. (Vedalar, braxmanlik).
3. Zardushtiylik Markaziy Osiyo xalklarining milliy dini ekanligi.
4. Buddaviylik dini manbalari va okimlari.
5. I.A.Karimov «Uzbek xalki xech kachon, xech kimga karam bulmaydi» nomli asarini moxiyatini izoxlang.
6. hristian dinining Urta Osiyo tarixida tutgan urni.
7. Diniy bagrikenglik tolerantlik tushunchasi va uning moxiyati.
8. Islom dinining mazxablari: (hanafiylik,shofiylik, molikiylik, xanbaliylik).
9. Markaziy Osiyoda Islom dini. Diniy bayramlar,marosimlar.
10. «Vijdon erkinligi va diniy tashkilotlar tugrisida»gi konunni (Yangi taxriri) 1998 yil 1 may.
11. I.A.Karimov «Vatanimizning tinchligi va xavfsizligi uz kuch-kudratimizga, xalkimizning xamjixatligi va bukilmaz irodasiga boglik» ikkinchi chakirik Uzbekiston Respublikasi Oliy Majlisining un turtinchi sessiyasidagi nutki. T.2004 yil.
12. Milliy xalk dinlari: Sikxizm.
13. Buddizmning asosiy yunalishlari: xinayana va Maxayana xakida.
14. Islomning fikx ilmi tushunchasi.
15. Kur`on kitobi va uning musulmonlar xayotida tutgan urni.
16. Islom va xozirgi zamon.
17. Islom Karimovning «Ollox kalbimizda yuragimizda » (1999) asarining moxiyati.

18. Diniy ekstremizm va fundamentalizm tushunchalarini izoxlang.
19. Islom dinining paydo bulishi.
20. Diniy akidaparastlik tushunchasi.
21. Urta Osiyodagi yaxudiylar.
22. hristianlik dini va uning ta`limoti.
23. hadislar.
24. Yaxudiylarning vujudga kelishi va uning ta`limoti.
25. Buddaviylik dinining paydo bulishi va uning tarkalishi.
26. Vijdon erkinligi diniy e`tikod erkinligi.
27. Uzbekiston fukarolarining ma`naviy dunyokarashini shakllanishida dunyoviy va diniy ilmning roli.
28. Uzbekiston fukarolarining dinga bulgan munosabatlarining konun yuli Bilan kafolatlanishi.
29. Vijdon erkinligining xukukiy asoslari.
30. Tasavvuf.
31. Nakshbandiya tarikati.
32. Dinlararo bagrikenglik (tolerantlik) tushunchasi milliy istiklol goyasining asosiy goyalaridan biri ekanligining ijtimoiy moxiyati nima.
33. Mustakillik sharoitida din va davlat munosabatlari.
34. Yassaviya tarikati.
35. xadis islom dinining Kur`ondan keyingi ikkinchi manbasi sifatida.
36. Diniy ekstremizm va terrorizmning islom dunyosi uchun xavfli jixatlari.
37. Shialik yunalishning mazxablari: Ja`fariya, Ismoiliya.
38. Kubraviya tarikati.
39. «Vijdon erkinligi va diniy tashkilotlar tugrisida»gi konunni (Yangi taxririni) kabul kilinishining ijtimoiy-tarixiy zarurligi nima uchun kerak buldi.
40. Islom ruknlari.
41. Islomdagi imon talablari nima.
42. Islom ilmi va madaniyatining Markaziy Osiyoga kirib kelishi, tarkalishi, mustaxkamlanishi.
43. hristian dinining marosim va urf-odatlari.
44. Urug kabila dinlari. Animizm, Fetishizm xakida.
45. Dinning paydo bulishi va uning jamiyat tarakkiyotida tutgan urni.
46. Uzbekiston fukarolarining dinga bulgan munosabatlarining xukukiy asoslari.
47. Islom uning manbalari. (Kur`on, xadislar) musulmonlarning diniy kadriyati sifatida.
48. Diniy va dunyoviy ilmlarning yoshlarni tarbiyalashda uziga xos dunyokarashligining axamiyati.

**Ma'naviyat asoslari. Диншунослик fanidan olimpiada ishtirokchilari uchun
test savollari.**

1. Milliy istiqlol g'oyasi va mafkura nimaning ta'sirida paydo bo'ldi?

- A) muayyan shaxsning xoxishga ko'ra;
- *B) millatning ongi, dunyoqarashi va o'zligini anglash natijasida;
- C) geopolitik siyosatlarining kuchayishi natijasida;
- D) iqtisodiy tanazzul natijasida;

2. Nima sababdan ma'naviyat masalalarini alohida ilm sifatida o'rganish hayotiy zaruratga aylandi?

- A) ma'naviyatning nima ekanligini tushuntirib qo'yish uchun;
- *B) milliy mustaqillikni mustahkamlashdagi ahamiyatini ochib berish uchun;
- C) ijtisodiy isloxotning mohiyatini ochib berish uchun;
- D) dinning jamiyatni xarakatlantiruvchi kuch ekanligini anglatish uchun;

3. Quyidagilardan qaysi biri «Ma'naviyat asoslari» fanining predmetini tashkil etadi?

- *A) inson, uning tabiat, jamiyat va o'z-o'ziga ruhiy va amaliy munosabatda bo'lish;
- B) insonning tabiat va jamiyat qonunlarini o'rganish;
- C) insonning moddiy boyliklar ishlab chiqarish jarayonida;
- D) insonning aqlli mavjudot ekanligini anglab yetishi;

4. Ma'naviyatni rivojlantirishdan ko'zlangan maqsad nima?

- *A) ma'naviyatning nima ekanligini tushuntirish;
- B) ijtimoiy hodisalarning mohiyatini ochib berish;

C) iqtisodiy islohotlarni amalga oshirish;

D) ma'naviy shaxsni tarbiyalash;

5. Arabcha «ma'na» atamasi qanday ma'noda ishlatilgan?

- A) arablarning moddiy va ma'naviy hayot tarzini ifodalagan;
- B) ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar majmuini anglatgan;
- C) davlat o'rtasidagi siyosiy munosabatlarni ifodalagan;
- *D) tabiat va jamiyat, hattoki xudoning mohiyati haqidagi ta'limot xisoblangan;

6. Ilk islom falsafasidagi qaysi oqim tarafdorlari ma'naviyatning o'zagi hisoblangan «ma'na»ga atamasiga asos solganlar?

- A) mu'taziliylar;
- *B) mutakalimlar;
- C) «Ixxon us-safo»
- D) qadariylar

7. «Ma'na» atamasining «Ma'naviyat» shaklidagi kurinishi qaysi buyuk mutafakkir asarlari orqali ommalashgan?

- A) Abu Xamid Gazzoliy asarlari orqali;
- *B) Jaloliddin Rumiy asarlari orqali;
- C) Farobiy asarlari orqali;
- D) Ibn Sino asarlari orqali;

8. I. Karimov «Turkiston» gazetasi muxbirining savollariga javoblarida «ma'naviyat»ni qanday jarayon deb ta'kidlaydi?

- A) uzluksiz, xarakatdagi jarayon;
- *B) kishi hayotini boyituvchi jarayon;
- C) kishilarni harakatga keltiruvchi jarayon;
- D) jamiyat faoliyatini boshqaruvchi jarayon;

9. Ma'naviyat nima?

- A) insonning hayvonot dunyosidan farqlovchi axloqiy fazilatlar;
- B) insonning ichki ruhiy kechinmalari;
- C) insonga xudo tomonidan ato etilgan buyuk ne'mat;
- *D) insonning ijtimoiy-madaniy mavjudot sifatidagi mohiyati;

10. Ma'naviyat nimaning mahsuli hisoblanadi?

- *A) ijtimoiy taraqqiyot mahsuli;
- B) ommaviy-maishiy tarbiya mahsuli;
- C) g'oyaviy mafkura ta'sir kursatish mahsuli;
- D) xudo tomonidan berilgan ne'mat;

11.I.Karimov o'zining qaysi asarida «Ma'naviyat» insonni ruhiy poklanish va yuksalishga da'vat etadigan, inson ichki olamini boyitadigan, uning imon-irodasini, e'tikodini mustahkamlaydigan, vijdonini uyg'otadigan qudratli botiriy kuchdir» degan edi?

- A) «O'zbekiston XX1 asr busag'asida» asarida;
- B) O'zbekistonning o'z istiqlool va taraqqiyot yo'li;
- *C) «Yuksak ma'naviyatsiz kelajak yo'q» asarida;
- D) O'zbekiston XX1 asrga intilmoqda asarida;

12.Kanday holatda ma'naviyatda mutaassiblikka moyillik kuchayadi?

- *A) ma'naviyat qashshoqlashsa;
- B) ma'naviy ehtiyoj pasaysa;
- C) ma'naviyatga e'tibor kamaysa;
- D) ma'naviyatdagi milliylik elementlari toptalsa;

13.Quyidagi tushunchalardan qaysi biri «ma'naviy muhit» tushunchasini ifodalaydi?

- *A) jamiyatning hissiy, aqliy va jismoniy kamoloti uchun zarur bo'lgan talablar va ularning amalga oshish tartibi;
- B) jamiyatning iqtisodiy taraqqiyoti uchun zarur bo'lgan shart-sharoitlar;
- C) jamiyatda insoniy munosabatlarni tartibga soluvchi me'yorlar;
- D) jamiyat hayotida hukm suruvchi mafkuraviy tartibotlarning amalga oshish jarayoni;

14.Qaysi holatda ma'naviyatda o'zgarishlar sodir bo'lishi mumkin?

- A) yakka shaxslarning xoxish-irodasi natijasida;
- *B) xalqning istak xoxish irodasi va turmush tarzidagi o'zgarishlar natijasida;
- C) siyosiy partiyalar xoxish irodasi va mafkuraviy amaliyoti natijasida;
- D) umumbashariy mafkuraviy ziddiyatlar muammolarning vujudga kelishi natijasida;

15. Ma'naviyat qanday xususiyatga ega?

- *A) me'yoriy xususiyatga ega, chunki unga mos ravishda jamiyatda narsa va hodisalar, ijtimoiy aloqalarga nisbatan muayyan munosabat shakllanadi;
- B) printsiptial xususiyatga ega, chunki milliy ma'naviy qadriyatlarni saqlab qolishga majbur qiladi;
- C) ixtiyoriylik xususiyatiga ega, chunki uni tashkil etuvchi axloqiy me'yorlarni bajarish majburiy emas;
- D) nisbiylik xarakteriga ega, chunki ma'naviyat nisbatan o'zgaruvchan, qat'iy qonun-qoidalar, targ'ibotlar va hayotiy pozitsiyaga ega emas;

16.Quyidagilardan qaysi birlari ma'naviyat haqidagi bilimlarimizga bog'liq?

- A) axloqiy hatti-harakatlarimizni tartibga solishimiz;
- *B) Amaliy faoliyatimiz, ayniqsa, Fan, san'at, xalq ta'limi va madaniyatimizni rivojlantirishimiz;
- C) diniy imon-e'tiqodimizning kuchayishi;
- D) ijtimoiy taraqqiyot qonunlarini chuqur egallashimiz;

17.Inson ma'naviyati nima asosida rivojlangan?

- A) inson va tabiat o'rtasida munosabat natijasida;
- B) insonning hayvonot dunyosiga bo'lgan munosabati natijasida;
- C) urug' jamoalarini boshqarish natijasida;
- *D) mehnat, ong va tafakkur natijasida;

18.Qaysi davrda Markaziy Osiyoda diniy –mafkuraviy plyuralizm (diniy xilma-xillik va mu'tadillik) hukmronlik qilgan?

- A) eroniy Axamoniylar hukmronligi davrigacha (mezolit-neolit davri)
- B) eroniy Axamoniylar davri (er.avv.555-330 yillar oraligi)da;
- C) islom dini hukmronligi davrida;

19.Diniy –mafkuraviy plyuralizm davrida Markaziy Osiyoda yagona va yaxlit sivilizatsiyaning vujudga kelmaganligi sababini ko'rsating?

- A) turlicha davlatchilikning mavjudligi tufayli;
- *B) yagona mafkuraviy asos bo'lmaganligi sababli;
- C) turli etnik guruhlarining o'zaro kelishmaganligi bois;
- D) «Buyuk ipak yo'li» faoliyatining tuxtaganligi uchun;

20.Islom dini ko'plab xalqlar va ularning milliy madaniyatlarini birlashtirishda qanday vazifani bajardi?

- A) ovutuvchilik (kompensatorlik vazifasini);

- *B)birlashtiruvchilik vazifasini;
- C)tartibga solish va nazorat qilish vazifasini;
- D)g'oyaviy-mafkuraviy vazifani;

21.Chorizm istilosi davrida milliy ma'naviyatimizda nimaning mavqei ancha zaiflashdi?

- A)milliy tilning;
- B)milliy ongning;
- *C)islom dinining;
- D)milliy musiqaning;

22.Moturidiy chigal masalalarni yechishda nimaga suyanish tamoyilini ilgari surdi?

A)ilmiy bilish metodiga;

- *B)aql va naqlga;
- C)qalb amriga;
- D)jamoatchilik fikriga;

23.Buyuk Vatandoshimiz Abul Mu'in an-Nasafiy kalom ilmining uch asrsiy yo'nalish hisoblangan mu'taziliya, Moturidiya va ash'ariyaning qaysi jihatini ko'rsatib beradi?

- *A)farqli jihatlarini;
- B)ilmiy tafakkurdagi o'rnini;
- C)tasavvufga ta'sirini;
- D)siyosiy boshqaruvdagi mavqeini;

24.Siyosiy madaniyat tushunchasi nimani anglatadi?

- A)fuqarolarning qonunga itoatgo'yligi;
- *B)turli davlat va jamoat tashkilotlari ishida, jamiyatda sodir bo'layotgan jarayonlarda faol ishtirok etishi;
- C)hokimiyat va partiyalar siyosatiga, ijtimoiy institutlar ishiga o'z munosabatlarini bildirish;
- D)yuqoridagi javoblarning barchasi to'g'ri;

25.Quyidagilardan qaysi biri an'anaviy va totalitar jamiyatlarning ma'naviy hayotini qattiq nazorat ostiga oladi?

- A)huquqiy me'yorlar;
- B)axloq normalari;
- C)milliy mafkura;
- *D)rasmiy-siyosiy mafkura;

26.Demokratiyaning aqliy va xissiy asosini belgilang?

- *A)hurfiylik va ma'naviy erkinlik;
- B)huquqiy va axloqiy normalari;
- C)milliy qadriyatlarga qat'iy bo'ysunish;
- D)mafkuraviy ta'sir doirasidan chiqmaslik;

27.Quyidagilardan qaysi huquqiy davlatning eng muhim tamoyillaridan biri hisoblanadi?

- A)kishilarning erkin harakatlariga yo'l ochib berish;
- B)inson huquqlarining ma'lum bir chegarada ushlab turilishi;
- *C)inson huquqlarining davlat huquqidan, xalqaro huquqning milliy huquqdan ustivorligi;
- D)huquqiy normalarning bajarilishiga davlat nazoratining o'rnatilganligi;

28.Quyidagilardan qaysi biri demokratiyaning rivojlanishi va ma'naviyatning yuksalishga yordam beradi?

- A)mafkuraviy rang-baranglik;
- B)turli mafkuralar o'rtasidagi bahs;
- C)siyosiy partiyalarning qonun doirasida hokimiyat uchun o'zaro kurashi;
- *D)barcha javoblar to'g'ri;

29.Quyidagilardan qaysi biri jamiyat va fuqarolar dunyoqarashini kengaytiradi, turli nuqtai nazarlar va g'oyalar bilan boyitadi?

- A)siyosiy qarashlar;
- B)huquqiy normalar;
- *C)mafkuraviy rang-baranglik;
- D)diniy –aqidaviy amallar;

30.Qaysi holatda iqtisodiyot ma'naviyatni inkor qiladi?

- *A)inson kamolotidan va jamiyat rivojlanishining aniq maqsadlaridan ajralib qolsa;
- B)mafkuraning iqtisodiy jarayonlarga ta'siri susayganda;
- C)milliy qadriyatlarning jamiyat hayotidagi o'rnini pasayganda;

D)siyosiy boshqaruv tizimi izdan chiqqanda;

31.Aniq insonni o'ylamaydigan ma'naviyatning oqibati nimaga olib keladi?

A)sarob va mavhum ideallarga intiladi;

B)nafs va xirsni inkor etish bahonasida iqtisodiy rivojlanishni inkor etadi;

C)zohidlik va tarkidunyochilikni oqlaydi;

*D)barcha javoblar to'g'ri;

32.Quyidagilardan qaysi biri iqtisodiy islohotlarning ijtimoiy maqsadi hisoblanadi?

A)ishlab chiqarishni tez sur'atlar bilan rivojlantirish;

B)mamlakatning eksport salohiyatini yuksaltirish;

*C)odamlarning iqtisodiy va ma'naviy ehtiyojlarini qondirish;

D)bozor infratuzilmasini yaratish;

33.Xristianlikning qaysi bir oqimi cherkovning har qanday aralashuvi iqtisodiy taraqqiyotga halol beradi», deb hisoblaydi?

A)pravoslavlik;

B)katoliklik;

*C)protestantlik;

D)kalvinizm;

34.Xristianlikning qaysi bir oqimi inson chetdan, cherkovdan, aziz avliyolardan mo'jiza kutmasdan, faqat xudoga sidqidildan e'tiqod qilib, 'z kuchiga. Mehnatiga tayanishi lozimligini axloqiy me'yor va ijtimoiy ideal darajasiga kutardi?

A)kalvinizm;

B)pravoslavlik;

C)katoliklik;

*D)protestantlik;

35.Nafaqat diniy islohot, balki yangi iqtisodiy tuzum, yangicha ishlab chiqarish munosabatlari uchun kurashgan g'arbiy yevropadagi reformatsiya harakati xristianlikning qaysi bir oqimini qaror toptirdi(mustahkamladi)?

A)adventistlarni;

*B)protestantlarni;

C)pravoslavlarni;

D)katoliklarni;

36.Xristianlikning qaysi bir oqimi yolg'iz xudoga sajda qilish, qo'ldan yaratilgan narsalarga sig'inish gunohi azim, degan g'oyani ilgari surib, har qanday shaxsga sig'inish va avtoritarizmni inkor qiladi?

*A)protestantlik;

B)katoliklik;

C)pravoslavlik;

D)bantistlik;

37.Qaysi holatlarda jamiyat ijtimoiy-iqtisodiy tanazzulga uchraydi?

A)mehnat bilan axloq birlashmasa;

B)iqtisodiy munosabatlarda insonparvarlik talablari va me'yorlari hisobga olinmasa;

C)texnokratik qarashlar ustunlik qilsa;

*D) barcha javoblar to'g'ri;

38.Quyidagilardan qaysi biri ma'naviyatning iqtisodiyotga ta'sirini belgilab boradi?

*A)mehnatga munosabat va xalq xo'jaligi faoliyatining qay tarzdaligi;

B)bo'sh vaqtning ko'pligi;

C)dinning jamiyat hayotidan mustaxkam o'rin egallaganligi;

D)iqtisodiy munosabatlarni tashkil etishda mafkuraning ustunligi;

39.Nima sababdan ko'pgina Sharq mamlakatlarida ijtimoiy-iqtisodiy turg'unlik vujudga keldi?

*A)mafkura iqtisodiy zaruratni inkor qilganligi uchun;

B)asosiy e'tibor yakka shaxs manfaatiga qaratilganligi uchun;

C)tashqi iqtisodiy aloqalar pasayganligi uchun;

D)ijodiy –jarayonlar to`xtaliganligi uchun;

40.Qaysi holatda jamiyatimizning iqtisodiy salohiyati yuqori darajaga ko'tariladi?

A)ijodga, mehnatga yangicha munosabatni shakllantira olsak;

B)shaxsning ijodiy intilishlari va tadbirkorligini rag'batlantira olsak;

C)jamiyat har bir a'zosining mehnat orqali o'zligini, o'z imkoniyatlarini namoyon qila olsa;

*D)yuqoridagilarning barchasi amalga ohsa;

41.Milliy qadriyatlarni yaratish, boyitish va uni targ'ib qiluvchi «Ma'naviyat va ma'rifat» jamoatchilik markazi qachon tashkil qilingan?

A)1992 yil, 23 yanvarda;

B)1993 yil, 23 martda;

C)1994 yil, 23 aprelda;

D)1995 yil, 23 mayda;

42.O'zbekiston Respublikasi Prezidentining «Ma'naviyat va ma'rifat jamoatchilik markazi faoliyatini yanada takomillashtirish va samaradorligini oshirish to'g'risida»gi farmoni qachon qabul qilingan?

A)1995 yilda;

B)1996 yilda;

C)1997 yilda;

D)1998 yilda;

43.SHarq Uyg'onish davrining buyuk faylasuf olimi Abu Nosr Farobiy hayotning oliy maqsadini nimada deb ta'kidlaydi?

A)hokimiyatni boshqara olishda;

B)buyuk axloq egasi bo'lishda;

C)baxt-saodat erishuvda;

D)buyuk tafakkur sohibi bo'lishda;

44.Buyuk mutafakkir Yusuf Xos Xojib fikricha, qo'yidagilardan qaysi biri «...dunyoda faqat abadul-abad qoladi»?

A)insoniylik;

B)ilm-ma'rifat;

C)sahiylik;

D)boylik;

45.Mirzo Ulug'bek o'zi qurdirgan qaysi bir binoning peshtoqiga hadisidagi: «Ilm olish har bir mo'min va muslima uchun farzdir»,-yozdirgan edi?

A)Samarqanddagi Madrasasiga peshtoqiga;

B)Samarqanddagi Rasadxonasi peshtoqiga;

C)Buxoroda qurdirgan madrasasi peshtoqiga;

D)Gijduvondagi madrasasi peshtoqiga;

46.Turkiston jadidchilik harakatining nazariy asoschilaridan biri Mahmudho'ja Behbudiy milliy-ma'naviy taraqqiyot uchun zarur bo'lgan qaysi g'oyalarni ilgari surgan edi?

A)milliy ma'naviy taraqqiyotda zamon talablarini hisobga olishni;

B)millat taqdiri va istiqbolini belgilab beruvchi milliy qadrlarni yetishtirish;

C)dunyo miqiyosida fikrlay oladigan, chet ellar bilan siyosiy, iqtisodiy va madaniy munosabatlarni amalga oshira oladigan millatga aylanish;

D)yuqoridagi g'oyalarning barchasini amalga oshirish uchun kurashgan;

47.Qaysi holatda fuqarolar jamiyatning taraqqiyotida faol ishtirok etadilar?

A)odamlarda iqtisodiy ehtiyojlar kuchayib ketganda;

B)jamiyat mafkurasi jamiyat ma'naviy hayotiga o'z hukmronligini o'rnatib olganda;

C)jamiyatni boshqarishning an'anaviy usullari, ayniqsa urf-odatlar va marosimlarning kishilar hayotini boshqara olganda;

D)odamlarning aonglilik darajasi qonunlar va boshqa hujjatlarda belgilangan rasmiy me'yorlardan yuqori bo'lsa;

49.Quyidagi javoblardan qaysi biri mamlakat barqarorligi va qonun ustivorligini ta'minlashda katta ahamiyatga ega?

A)har bir fuqaroning o'z siyosiy bilimlarini oshirishlari;

B)har bir fuqaroning o'z huquq va burchlarini bilishlari va unga amal qilishlari;

C)har bir fuqaroning o'z iqtisodiy manfaatdorligini anglab yetganligi;

D)har bir fuqaroning milliy urf-odat va marosimlarga qat'iy amal qilishligi;

50. Quyidagi javoblarning qaysi birida Aziziddin Nasafiy komil insonga xos to'rtta fazilatni sanab o'tgan?

- A) yaxshi so'z, yaxshi fe'l, yaxshi fikr, yaxshi amal;
- B) yaxshi axloq, yaxshi iymon, yaxshi maorif, yaxshi xulq;
- C) yaxshi so'z, yaxshi fe'l, yaxshi axloq va maorif;
- D) yaxshi did, yaxshi fe'l, yaxshi fikr, yaxshi axloq;

51. Dinning kishi hayoti, turmushidagi o'rne qanday?

- A) din xalq uchun ma'naviy og'u;
- B) din xalqni axloqqa undovchi vosita;
- *C) din xalqqa taskin beruvchi va qutqaruvchi vosita;
- D) din xalqni tartibga chaqiruvchi vosita;

52. Qaysi din eng qadimiy dinlardan hisoblanadi?

- A) xristianchilik;
- B) islom;
- *C) iudaizm;
- D) sintoizm;

53. Islom dini Muhammad alayxissalom tomonidan qaysi yildan boshlab tashviqot qilingan?

- A) 570 yildan;
- B) 622 yildan;
- C) 632 yildan;
- *D) 610 yildan;

54. Xristianchilik dinining asosiy yo'nalishlari qaysi?

- A) baptizm, protestantlik, fetishizm;
- *B) katoliklik, pravoslavlik, protestantlik;
- C) lyuteranchilik, adventizm, kalvinizm;
- D) totemizm, protestantchilik, xinduchilik;

55. Qur'onning yozma nusxasi qaysi halifa davrida yozib tugatilgan?

- A) Muhammad payg'ambar davrida;
- B) Abu Bakr Siddiqiy halifaligi davrida;
- *C) Usmon Ibn Affon halifaligi davrida;
- D) Ali halifaligi davrida;

56. Qur'onning asosiy original nusxalari qayerda shu kunlarda saqlanadi?

- A) Toshkentda, Quddusda, Leningrada;
- B) Qohirada, Madinada, Buxoroda;
- C) Londonda, Tehronda, Samarqanda;
- *D) Londonda, Kohirada, Toshkentda;

57. Mustakillik sharoitida dinga qanday yondoshish lozim?

- A) davlat qo'ygan talablardan kelib chiqib;
- *B) tafakkur va ilmiy bilish darajasidan kelib chiqib;
- C) din nimani ilgari sursa, barchasiga amal qilib;
- D) so'rab-surishtirmay ishonish;

58. Din yuzaga kelishining asosiy sababi nima?

- A) insonlarning o'zaro kelishib yaratishgan;
- *B) insonlarning tabiatni stixiyali /ko'r/ kuchlari oldidagi ojizligi tufayli;
- C) insonning bilimi sayyozligi tufayli;
- D) jamiyat rivojining yuqori bosqichga ko'tarilishi tufayli;

59. Zardushtiylik dinida qiyomat qanday hodisa orqali yuzaga keladi?

- A) ernaing parchalanib ketishi tufayli;
- B) yerni suv bosishi tufayli;
- *C) koinot xalokati tufayli;

D) inson tabiat muvozanatini buzishi tufayli;

60. Magiya dinida asosiy e'tiqod nimaga asoslangan?

A) kishiga ta'sir o'tkazishga;

B) ilohiy talablarga;

C) jonsiz narsalarga sig'inishga;

*D) seyr-joduga;

61. Diniy tashkilotlarga munosabat O'zbekiston Konstitutsiyasining qaysi moddasida berilgan?

A) 31 moddasida;

B) 70 moddasida;

C) 51 moddasida;

*D) 61 moddasida;

62. Yaponlarning milliy davlat dini qaysi?

*A) sintoizm;

B) iudaizm;

C) lomaizm;

D) hinduchilik;

63. Islom dinining nazariy va g'oyaviy manbalari qaysi?

A) shariat qonun-qoidalari;

B) tariqat qonun-qoidalari;

C) muhandislar yozgan hadislar;

*D) Qur'on Karim, hadisi-sharif va fatvolar;

64. Animizm dinida nima ilohiylashtiriladi?

A) kishining u dunyodagi hayoti;

*B) tan o'lsa-da, jonning, ruhning o'lmasligini;

C) seyr-joduni;

65. Prezident I. Karimovning qaysi asarida diniy ekstremizm, fundamentalizmga va islom diniga ta'rif bergan?

A) «O'zbekiston o'z istiqbol va taraqqiyot yo'li» «O'zbekiston iqtisodiy islohotlarni chuqurlashtirish yo'lida»;

*B) «O'zbekiston siyosiy-ijtimoiy va iqtisodiy istiqbolining asosiy tamoyillari», «O'zbekiston XXI asr busag'asida, xavfsizlikka tahdid, barqarorlik shartlari va taraqqiyot kafolatlari»;

C) «Yangisini qurmay, eskisini buzmay», «SHu aziz Vatan barchamizniki»;

D) «Buyuk maqsad yo'lidan og'ishmaylik», «O'zbekiston xalqi o'z yo'lidan qaytmaydi»;

66. Qaysi Islom lashkarboshi tomonidan qadimgi Kesh Shaxrisabz, Nasaf /Qarshi/, Buxoro shaharlari arab bosib olingan?

A) Hazrat Ali boshchiligida;

B) Hazrat Umar boshchiligida;

*C) Qutayba Ibn Muslim boshchiligida;

D) Abbosiylar halifasi boshchiligida;

67. Buddizm dinining asosiy yo'nalishlari qaysilar?

A) Protestantizm, mahoyana;

B) anabantizm, toro;

C) vedalar, baptizm;

*D) mahoyana, xinoyana;

68. O'zbekiston mustaqilligi sharoitida din va dunyoviy davlat o'rtasidagi munosabat qanday bo'lishi kerak?

A) dinlar va davlat o'rtasida murosasiz kurash bo'lishi kerak;

*B) O'zbekistonda mavjud dinlar va dunyoviy davlat siyosati mustaqillikni mustahkamlashda o'zaro demokratik uyg'unlikda bo'lishi lozim;

C) dunyoviy davlatda dinlar faoliyati cheklanadi;

D) dunyoviy davlatda dinga keng yo'l beriladi;

69. Qaysi Islom olimlari asosiy hadisshunos /muhaddis/Lar bo'lib islom olamiga tanilgan?

A) A. Yassaviy, al-Farg'oniy, Najmiddin Kubro;

B) A. Navoiy, C. Sheeroziy, X. Jardox;

*C) Muslim al-Nishapuriy, at-Termizi, al-Buxoriy, Naqshbandiy;

D) Abduholiq Gijdivoniy, Motrudiy;

70. Quyidagi javoblarning qaysilari islomning asosiy yo`nalishlari, oqimlari ko`rsatilgan?

- A) ismoiliylar, islom fundamentalistlari, vaxxobiylar;
- B) sunniylik, shialik, xorijiylik;
- *C) molikiylik, xanifiylik, shofiylik, xanbaliylar;
- D) mutazaliylar, akromiylar;

71. Yangi tahrirdagi «Vijdon erkinligi va diniy tashkilotlar to`g`risida»gi qonun necha moddadan iborat?

- A) 103 moddadan;
- B) 23 moddadan;
- C) 39 moddadan;
- D) 25 moddadan;

72. Quyidagilarning qaysi biri xalq milliy dinlari hisoblanadi?

- A) buddaviylik, xristianchilik, islom;
- *B) xinduliy, daosizm, sintoizm, iudaizm;
- C) totemizm, animizm, fetishizm;
- D) islom, shomonizm, sexrgarlik;

73. Tasavvuf /sufiylik/ ta`limoti islom dini bilan aynan bir narsami?

- A) Islom va tasavvuf ta`limoti mazmuni aynan bir narsa;
- *B) Tasavvuf islom dinidan oziqlanib, din bag`rida rivojlangan dunyoviy ilmlar bilan ham boyitilib, din bilan ilmiylik uyg`unlashuvdir;
- C) tasavvuf dindan butunlay ajralgan dunyoviy bilimlar bilan shug`ullanadigan tarbiyaviy ta`limotdir;
- D) tasavvuf-dunyoviy bilimlar majmui;

74. «Tariqat» qanday tushuncha?

- A) «Tariqat» chuqur diniy tushuncha bo`lib, Olloh yulida inson o`zini safarbar qilishdir;
- *B) «Tariqat» komil inson darajasiga erishishni ko`rsatuvchi to`g`ri yo`l bo`lib, unda ruxan va vijdonan poklanib, olloh nazariga /vasligi/ yetishish uchun ko`rashuvchi bosqichlardan iboratligini aks ettiruvchi tushunchadir;
- C) tariqat butunlay dindan ajralgan, dunyoviy bilimlar bilan qurollantiruvchi ma`naviy-axloqiy, tarbiyaviy ta`limotdan iborat bo`lgan tushunchadir;
- D) tariqat ilmiy-falsafiy tushunchalar majmui;

75. Islom o`z mazmuni va mohiyati jihatidan qanday qadriyat deb hisoblanadi?

- A) Islom o`zbek xalqining diniy va mintaqaviy qadriyatidir;
- *B) Islom o`zbek xalqining milliy qadriyatidir;
- C) Islom umuminsoniy qadriyatidir;
- D) Islom arablarning milliy qadriyatidir;

76. Dinning ijtimoiy vazifalari?

- A) kompensatorlik, regulyatorlik, boshqaruvchilik.
- B) integratorlik, e`tiqodlik, monoteistlik
- *C) kompensatorlik, integratorlik, regulyatorlik, legitimlovchilik.
- D) legitimlovchilik, taskin beruvchilik, integratorlik

77. Buddaviylik dini to`g`risidagi qazilmalar Movaraunnaxrning qaysi joylaridan topilgan?

- A. Ayritom, Qoratepa, Shurtepa, Qumtepa
- *B. Qoratepa, Aytitom, Dalvarzintepa, Quva, Zartepa, Chingiztepa, Qoravultepa.
- C. Chingiztepa, Beshbuloq, Qoravultepa, Shoshtepa, Chinbuloq.
- D. Javoblarning birinchisi, uchinchi to`g`ri.

78. Din qaysi paytda e`tiqodlik xususiyatidan mahrum bo`lib, hokimyatni egallash quroliga aylandi?

- A. Din iloxiylashtirilsa.
- B. Din zamonaviylashtirilsa.
- *C. Din siyosatlashtirilsa.
- D. Din insoniylashtirilsa.

79. Fuqarolar, yoshlar aqidaparaslikka berilib ketmasliklari uchun dinga qanday yondoshmoqlari lozim?

- A. Dinga amal qilishlari.
- *B. Diniy bilimlarga ilmiy bilimlar talablari asosida yondoshishlari.

C. Dinda nima ko'rsatilgan bo'lsa, unga amal qilishlari

D. Daxriylikka amal qilishlari.

80. "Xizb ut-taxrir" diniy-siyosiy partiyasining asoosiy maqsadi nima?

A. Xalq orasida dinni keng yoyish.

B. Diniy bilimlarni xalqqa singdirish.

*C. Dinni sisatlashtirib, hokimyatni egallash quroliga aylantirishga urunish.

D. Javoblarning barchasi to'g'ri.

81. "Akromiylar" guruxi qaysi diniy-siyosiy partiyaga qarashli?

A. Vaxxobiylik

*B. "Xizb ut-taxrir" diniy-siyosiy partiyasiga

C. Islom uyg'onish partiyasiga

D. Iegova shoxidlari diniy-siyosiy oqimiga.

82. Diniy ekstremizm nima?

*A. Muayyan diniy konfessiya va tashkilotlardagi ashaddiy mutassib unsurlar faoliyati mafkurasi.

B. Islom xalofaligini o'rnatishga intiluvchilar mafkurasi.

C. Vaxxobiylik diniy-siyosiy oqimi talablarini singdirishga intiluvchilar mafkurasi.

D. Javoblarnig barchasi to'g'ri.

83. diniy fundamentalizm nima?

A. Diniy ta'limotlarni yangilashga urinish.

B. Dinda dogmatiklashgan tomonlarni inkor etishga urinig.

*C. Ma'lum din vujudga kelgan ilk davrga qaytish va bu yo'l bilan mavjud muammolarni hal qilish mumkin degan fikrni ilgari surish

D. Javoblarning barchasi to'g'ri.

84. Saxix hadislar to'plamiga qaysi muhaddis asos solgan?

A. Najmiddin Kubro.

*B. Imom al-Buxoriy

C. At Termiziy

D. Nishopuriy

85. Axloqiy me'yor talablarini tishlab chiqishda qaysi islomiy manbaning yuqori o'rni bor?

A. Shariat talablarining

*B. Hadislarning

C. Tariqat talablarining

D. Javoblarning barchasi to'g'ri.

86. Sunniylarning masxabi qaysi?

A. Xanafiylar, molikiylar, zaydiylar

B. Ismoiliylar, xanbaliylar, ja'fariylar

*C. Xanfaliylar, shofiylar, molikiylar

D. Molikiylar, shofeiylar, zaydiylar

87. Zardushtiylik dinida inson qaysi ma'buda orqali olovda tozalanib, qayta tiriladi?

A. Axuramazda ma'budasi orqali.

B. Mitra ma'budasi orqali.

C. Axriman ma'budasi orqali

D. Dindagi barcha ma'budalar orqali.

88. O'zbekistonda mavjud dinlarga qanday tamoilga asosan munosabatda bo'linadi?

*A. Bao'rikenglik, toleranlikka asosan

B. Dinlarning salohiyatiga asosan

C. Dinlarning tarqalish me'yorlariga asosan

D. Ikkinchi javob to'g'ri

89. Zardushtiylin dinining asosiy manbai va muqaddas kitobi qaysi?

A. Bibliya

B. Tavrot

C. Injil

*D. Avesto

90. Ko'pxudolikdan yakkaxudolikka o'tishning asosiy sababi nima?

A. Inson o'zini tabiatni bir bo'lagi deb bilish

B. Insonlarning o'zaro kelishuvi asosida

*C. Inson tafakkurining o'sishi.

D. Barcha javoblar to'g'ri.

91. Bibliyaning qaysi qismi yahudiylarga taaluqli kitob?

A. Yangi Ahd

*B. Ko'xna Ahd

C. Ikkala qism ham

D. Birinchi javob to'g'ri.

92. Qaysi din milliy davlat dini hisoblanadi?

A. Totemizm, fetishim, xinduchilik

B. Braxmanchilik, sintoizm, animizm

*C. Xinduchilik, braxmanchilik, sintoizm

D. Javoblarning barchasi to'g'ri

93. Qaysi milliy davlat dini Xitoyda yuzaga kelgan?

A. Sintoizm, daosizm

B. Xinduchilik, iudaizm

C. Braxmanchilik, konfutsiychilik

*D. Konfutsiychilik, daosizm

94. Buddaviylik dinining asoschisi kim?

*A. Budda Shakya Muna

B. Imperator Ashoka

C. Eftaletlar

D. Roxiblar

95. Qur'on vaxiyarlari qayerda nozil bo'la boshladi?

A. Arosat tog'ida

*B. Xiro tog'ida

C. Makkada

D. Madanada

96. Yakkaxudolik dinlariga o'tishning asosiy sabablaridan biri nima?

A. Jamiyatning pastdan yuqoriga rivojlanishi.

B. Kishilar tafakkurining o'sib borishi?

*C. Mayda davlatlarning yiriklashib, ularni bir qancha xudolar yordamida boshqarishning mushkullashuvi.

D. Javoblarning barchasi to'g'ri

97. Yaxudiylarning diniy kitobi Tora Tavrot kimga va qayrda berilgan?

A. Iso Masixga Iuda shahrida

*B. Muso payg'ambarga Tur tog'ida

C. Yaxvega Sion tog'ida

D. Muhammad payg'ambarga makkada

98. Hozirgidavrda islom halifaligini qayta tiklash mumkinmi?

A. Xalifalikni qayta tiklash mumkin

*B. Xalifalikni qayta tiklash mumkin emas, chunki Muxammad payg'ambar "Mendan so'ng xalifalik 30 yil davom etadi, so'ng podsholik paydo bo'ladi" degan.

C. Xalifalikni qayta tiklash mumkin, iloji bo'lsa

D. Javoblarning uchinchi to'g'ri.

99. Ayrim diniy oqimlarning islom xalifaligini qayta tiklash kerak deyishdan maqsadlari nima?

A. Islomni pesh qilib, hokimyatni egallab, bilganlaricha boshqarish

B. Dinni siyosatlashtirib, hokimyatni egallash quroliga aylantirish

C. Musulmonlarni slavyanlarga qarshi qo'yish

*D. Javoblarning barchasi to'g'ri

100. Shialikning qanday masxablari bor?

A. Shofeylik, jafariylik, molikiylik

B. Zaydiylik, xanafiylilik, ismoiliylik

C. Molikiylik, sunniylik, jafariylik

*D. Ismoiliylik, jafariylik, zaydiylik

